

Tarifa postala
 pólóba in num.
 No. 224713/229.

Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Cluj, Str. Baron L. Pop.

10. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
 földre: Havonta 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
 detések díjazás szerint. Az „UJ
 KELET” a transilvaniai és banati
 zsidóság egyetlen politikai napilap-
 ja. Cikkeink utánnomását csak a
 ferrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Érmentetlen leveleket nem fogadunk el.
 — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szei Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Kedd, 1937. április 27.

5697. EV. XX. ÉVF.
 IJAR 16. 95. SZAM

VILAG TUKRE

Bécsi jegyzetek

Bécs, április végén

A *Kaertnersrassen* új üzlet nyílt: a légvédelem boltja. Gázálcokot lehet benne vásárolni. Potom 50 silling darabja. Megvéd minden mérges gáz ellen... kivéve a mustárgázt, amely nem a légzőszerveken, hanem a bőrön át szívódik be a testbe. A légvédelem boltjának pincéjében mintaszerű gázfedezék látható: Légmen-tesen záródó ajtó. Ha a bombázás követ-keztében betömődik a jobb oldala, a baloldalon nyitható. Ha mind a két oldalon felmondta a szolgálatot, fogantyura nyílik. Bent a pincehelyiségben: gázálcok készlet és konzervek, ugynevezett dus választékban. Telefon. Akkumulátor arra az esetre, ha a városi villanyszolgáltatás megszűnne. De este, üzletzárás után is tanulságokkal szolgál a légvédelem boltja. Megnyugtató-
 sal, éjjeli álombaringatónak bemutatja Salzburg légi bombázását. — A benfentesek közlése szerint az üzletmenet csep-
 pet sem virágoz. Eddig mindössze egy felierszényű arisztokrata vásárolt Bécsben gázálcot... Ja, 50 silling nagy pénz. Az élet olcsóbb!

Hitler születése napján — hogy is szól a nóta? — térdig jártam a... horogkeresztben. Teli volt az ucca mindenféle ritkító szinben pompázó horogkereszt-papirrossal. A tiltott osztrák náci-szervezet szórta a Vezér tiszteletére; bizonyára nem önként, hanem berlini parancsszóra. Mert a náci tavaly a tavaly július 11-i osztrák-német szerződést ugyanakkora tiszteletben tartják, mint a versaillesi „papirongyot”. Ezt már nem egyszer megmutatták. Például a Neurath külügyminiszter bécsi látogatásakor, amikor nemcsak a mezei hadakat rendelték fel egy kis parázs Hitler-barát tüntetésre Bécsbe, hanem gépkocsikon a szomszédos Csehországból is szállítottak „lelkes” tüntetőket. Továbbá a sirkoszorufelírás körüli sajtóharcban, amelyről az Uj Kelet is beszámolt a minap. Nem tudták ugyanis zokszónéül megállani a jó németek, hogy a politika és a rendészet a teme-
 tők kapujánál sem torpan meg. Hogy ők az elesett zsidó frontarcok nevét lekaptartatták az emlékoszlopokról? Ez egészen más valami. Bauer, das ist was anders! Zsidókról volt szó... Az osztrák beltügyek-be azonban egyáltalán nem ártják be ma-gukat a náci és a világért sem akarják az itteni közvéleményt befolyásolni. Csak ki kell nézni a bécsi utcákra. Valósággal el-
 őzőnli az esszeni Nationalzeitunggal, a náci hivatalos lapjával az élen a német sajtó. Most pedig az uccaspróknek adtak munkát a szvasztika papiroshalmazokkal. Oh, azok a szerződések!

A bécsi *Dorotheumban* Hofrat Ludwig Karpath hagyatékát árverezik. Sok ritka hangjegy, könyv, sok dedikált rénykép, teméntelen szakácskönyv és — pályinka van benne. A hangjegyek, a fényképek és a könyvek szerepét könnyen meg lehet érteni. Karpath évtizedeken át zenekritikusa volt az egyes vezető bécsi napilapoknak. A szakácskönyvek halmazainak magyarázata, — hogy gasztronómiával is foglalkozott. Mindez hozzátartozott tehát a metier-jéhez. De a sok likör, bor, snapsz, pezsgő mi célt szolgált a hetvenen tul botorkáló egyre magányosabb aglegény lakásán? Talán a multja emlékeit igyekezett beléjük folytatni. Hofrat Ludwig Karpathot ugyanis Friedmannak hívták, „von der Haám aus”, a fia volt Friedmann Mórnak, a pesti dohányuccai templom főkántorának, az Izraelita vallásos énekek című hí-res, nevezetes kompozíó gyűjtemény szer-zőjének. Viszont, amikor meghalt a Karl Lueger-emléktemplomban szentelték be a

Az európai politika képe jobb, mint a látszat mutatja — mondotta Beck Bucurestiben

Eihatározta a lengyel-román gazdasági kapcsolatok fejlesztését. A hivatalos közlemény szövege

Beck és Antonescu a kölcsönös idegenforgalom fejlesztését szolgáló egyezményt írtak alá

Hivatalos közlemény szerint bucuresti látogatása alkalmával Beck lengyel külügyminiszter több tanácskozást folytatott Anonescuval a jelenlegi nemzetközi helyzet általános kialakulására és Lengyelország, valamint Románia, más országokkal való viszonyára, továbbá a két országot érdeklő különleges kérdésekre vonatkozólag. A tanácskozások, amelyek folytatásai a két miniszter által Varsóban és Genfben folytatott tárgyalásoknak, igen szívélyes légkörben folytak és lehetővé tették annak megállapítását, hogy nézeteik nem különböznek semmiben a tanulmányozás tárgyává tett kérdésekben és hogy a két kormány bensőséges együttműködése a bizalom s barátság jegyében folyik. A két miniszter ismét kihangsúlyozta tanácskozásai során, hogy a lengyel-román szövetség politikai építménye a két ország biztonsága feletti felelősségérzetten, valamint a nemzetközi kapcsolatok létesítésére szükséges bizalom-melteli együttműködés eszményén alap-szik. A két miniszter örömmel állapította meg, hogy

dacára bizonyos politikai jellegű nehézségeknek, minden esheiősége meg van annak, hogy az európai politika felelős vezetőinek építőszelleme és jóakarata értékesíthető legyen az általános jesszültség enyhítése céljából.

Beck és Antonescu örömmel jegyezték fel a román-lengyel barátság különböző konkrét megnyilatkozásait, amelyek a közel-multban történtek és örömeiket fejezték ki dr. Angheliescu és Mitiza Constantinescu varsói útjának szerencsés eredményei felett. A két miniszter egyetértőleg megállapodott abban, hogy teljes értékű tulajdonít a román-lengyel szellemi együttműködésre vonatkozó egyezménynek, amelynek ratifikálása nemrégiben történt meg Bucurestiben. Eihatározta, hogy megkülönböztetett fontosságot tanusztanak az ifjuság nevelésével megbízott román-lengyel szervek együttműködésének. A két miniszter foglalkozott különböző napirenden levő gazdasági jellegű problémáival, amelyek felmerülnek országaik kapcsolatainak keretében és megállapították a gazdasági csereforgalom fellendülését az elmúlt év végén kötött egyezmény alkalmazásából kifolyólag. Eihatározta, hogy nagy figyel-met fordítanak a kérdéseknél, mert a len-gyel-román gazdasági kapcsolatok minden-nemű fejlesztése hozzájárulhat a két állam mindegyikének gazdasági jólétéhez. A tran-zitforgalom fellendítésére vonatkozó ter-vezetet rövidesen kidolgozzák a két ország illetékes hatóságai.

Bucuresti tartózkodása alatt Beck egyezményt írt alá Antonescuval a kölcsönös utas- és idegenforgalom fej-lesztésére, könnyítések az utlevél és szükséges devizák beszerzésénél.

A román alattvalók lengyelországi és a lengyel alattvalók romániai utazásainak fokozásával a konvenció lehetővé fogja tenni a két nép számára, hogy megismer-

jék és jobban értékeljék egymást és ezzel hozzájáruljanak a lengyel-román baráti viszony szorosabbátételéhez. Beck és Antonescu azon a véleményen voltak, hogy

a jelen körülmények között inkább, mint valaha, nemzetközi téren nehézségek merülhetnek fel, amiket nyu-galommal és türelemmel kell átvizsgálni

és e célból elhatározta, hogy a legszoro-sabb érintkezést tartják fenn egymással, minél gyakoribb eszmecsereik rendezésével.

Beck sajtónyilatkozata

Tegnap este 17 órakor Beck lengyel külügyminiszter fogadta a román és külföldi sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot adta:

— Azt hiszem, hogy a kiadott közlemény szövege maradéktalanul kifejezi itteni tárgyalásaim lényegét. Mégis elismerésemet fejezem ki a román sajtó iránt, amiért olyan érdeklődést mutatott az önk külügyminiszterével folytatott tárgyalásaim iránt. A szívélyes légkör, a nyíltság, ami Antonescu urral folytatott tárgyalásaim alatt észlelhető volt, az ő varsói látó-

gatásának következménye. Ezek a tárgya-lások nemcsak országaink érdekeit fejezik ki, de népeink kívánságait is. Építő mun-kánkat alulról fefelé kell kezdeni, amennyiben az események bebizonyították, hogy az európai „szuperstruktúra” nem tul szilárd. Hangoztatni kívánom, azonban, hogy

az európai politika valódi képe jobb, mint a látszat mutatja,

tehát lehetőséget kell nyujtanunk annak bizonyítására, hogy megtaláltuk azokat a külső megnyilatkozási formákat, amelyek a lelkek megnyugtatására vezetnek. Nem szabad rendkívüli dolgokat várniok tőlem, nem jöttem ilyen célból az Önök fővárosába. Csak a mindennapi kitartást akarjuk fokozni. Nem kötöttük kereskedelmi egyezményeket, mert az érvényben lévő teljes mértékben megfelelően szolgálják a célt, azonban élő tartalommal kell azokat megtölteni. Tapasztalatomból meritem azt a meggyőződést, hogy a közvetlen tárgya-lások lelki légköre többet jelent minden doktrínánál. A mi generációnknak fontos szerepe van: megfelelően értékesítenie kell a két nemzet értékes vonásait.

Román politikusokkal is tárgyal Párizsban Titulescu

A volt külügyminiszter nyilatkozata Olaszországgal való konfliktusáról

Párizs, április 26. A Le Temps munkatársa megkereste a Párizsban tartózkodó Titulescut, hogy micéiből jött a francia fővárosba. A volt külügyminiszter így válaszolt:

— Barátaimat jöttem felkeresni, de újabb bizonyítékokat is akarok szolgáltatni arról, hogy biológiaiul és politikailag is létezem.

Az Universul párizsi munkatársa nyilatkozatot kapott Titulescutól, aki felvilágosításokat adott Olaszországgal szemben tanusított magatartását illetően. Határozottan cáfolja az olasz sajtóban neki tulajdonított kijelentést, mely szerint a Népszövetség ülésén, amikor a négust az olasz újságírók félbeszakították, barbároknak nevezte volna az olaszokat. Hangoztatta a volt külügyminiszter, hogy Olaszország iránt meleg érzelmeikkel viseltetik. Németország és Szovjetország barátságát Románia számára szükségesnek tartja és a barátság elnyerésére mindent elkövetett. Végül kifejtette Titulescu, hogy minden politikai tettében a román érdekek vonalán haladt.

A bucuresti Tempo című lap úgy tudja, hogy Titulescut több Párizsban időző román politikus kereste fel, többek között Mironescu, Grigore Filipescu és Stelian

Popescu. A volt külügyminiszter néhány napos párizsi tartózkodása alatt kihallgatáson fog megjelenni Lebrun köztársasági elnöknel is.

Újabb nemzeti parasztpárti győzelmek a községi választásokon

Bucuresti, április 26. Iasiban a község-tanási választásokon a liberálisok 3352, a nemzeti parasztpártiak 4397, nemzeti kereszténypártiak 1560, georgisták 1434, Frontul Románesc 184 szavazatot kaptak. A mandátumokon a nemzeti parasztpárt 10 és liberálisok (8) osztozkodtak.

A Iasi megyei választásokon a liberális-pártra 14211, nemzeti kereszténypártra 12725, nemzeti parasztpártra 8326, georgistákra 3056, Frontul Románescra 824 szavazatot esett. A liberálisok 5, nemzeti keresztény-pártiak 4 és nemzeti parasztpártiak 3 mandátumot kaptak.

A piatra-neamti kiegészítő választásokon a liberálisok 1845, nemzeti parasztpárt 1408, a nacionalista blokk (Valda, Cuza, Gh. Bra-tianu) 1182 szavazatot kaptak.

...és bel-
 ...vig kinzott,
 ...nalata után
 ...nak, akik e be-
 ...nok ajánlották
 ...nyes hatást ér-
 ...m Császár Ernő
 ...ttel:
 ...ulescu Bucuresti,
 ...opescu 8".
 ...stro D. nem egy
 ...rendkívüli hatá-
 ...amely gyomor-
 ...avtultengés, gör-
 ...snél, bélzavarok-
 ...emészési zava-
 ...ki.
 ...szertárakban és
 ...endelhető 135 lej
 ...gyógyszertárban,
 ...t.
 ...t. Ezeket a kö-
 ...llapításra, hogy
 ...usztria el akar-
 ...t, megszüntette
 ...gál és Magyar-
 ...iával működjék
 ...nek bizonyultak,
 ...kép is, mintha
 ...s Magyarország
 ...csoport alakult
 ...elet a dunai
 ...mertek, a több-
 ...allos nyilatkoza-
 ...Magyarország
 ...smód az utódál-
 ...zére. Ezeknek a
 ...pen az illetékes
 ...sztpárt
 ...si sikerrel
 ...stantában teg-
 ...ltak a követke-
 ...t 3788, nemzeti
 ...románesc 1170,
 ...98, georgisták
 ...eti parasztpár-
 ...sztások voltak
 ...yek: liberálisok
 ...t 9588, frontu-
 ...1909, nemzeti
 ...ták 1534. A li-
 ...sztpár 6 man-
 ...kiegészítő köz-
 ...e: liberálispárt
 ...36, nemzeti ke-
 ...t 125 szavaza-
 ...3, nemzeti pa-
 ...szereztek.
 ...zottak
 ...ájus 1-én
 ...Negustorescu
 ...értesítést ka-
 ...Kereskedelmi
 ...amelyben ar-
 ...tviselők és ke-
 ...év május 1-én,
 ...zottak összes-
 ...hozott határo-
 ...ak az irodákba
 ...ha esetleg a
 ...születet fel-
 ...edők ez utóbbi
 ...zárva.
 ...k!
 ...prepará-
 ...om.
 ...ster

Holttestét. A bölcsejéttől a koporsójáig, a dóhányuccai zsinagógától a Lueger Gedächtniskircheig nagy és nehéz az út. Karpath csak úgy tudta megjárni, ha hébe-hóba nagyobb adag bu- és emlékefejtőt töltött magába.

A Burgtheaterben megint zsidóznak. Ezuttal Joseph Freiherr von Sonnenfelsre jár rá a rud, akinek szobra ott áll a bécsi városházához vezető fasorban, s pedig történetesen a zsidónyuzó Kolonitsch biboros szobra mellett és aki a modern bécsi színjátszásnak tehát a híres Burgtheater-stilusnak szellemi őregapja. Kegyence volt Mária Teréziának és utána József császárnak. Az ő kezdeményezésére szüntették meg Ausztriában a kivallatást. Tagja volt a legfőbb kodifikáló bizottságnak, az új törvényeket ő stilizálta meg. Am a Joseph der II. című új drámában közönséges siber ökelme. Talán mert a nagyapja még zsidó volt és ráadásul rabbinus. Az egyik bécsi zsidó író nem állhatta szó nélkül ezt a burgtheaterbeli Sonnenfels-zsidást és számon kérte a dráma szerzőjétől, mire alapítja a vádját. Szomorú dadogás volt a felelet: Olvasta valahol, de nem emlékszik már, hogy hol. A memóriája egyszerűen felemlődött a szolgálatot, amikor a bizonyításra került a sor. De épp ilyen gyenge az állami Burgtheater memóriája is. Ott sem akarják már Józsefet, a József igazi arcúlatát, a nagy érdemeit ismerni és elismerni, örök, gyógyíthatatlan nyavalya, ez amikor zsidókról a zsidók érdemeiről van szó.

A német sajtószolgálat elárastja az osztrák lapokat agitációs cikkeivel. Egyik kedvelt auroha Rohan herceg, aki 1932 augusztusában még objektív hangú cikkel vezette be a lapja, az Europäische Revue zsidó-számát, Jakob Wassermann, Baek berlini főrabbi, Arnold Zweiggel és Hans Kohnnal üt össze, amikor a zsidó kérdést meg akarta olvasni előtt világitani és csak a mimikry ellen dörgött. Der Jude, der sich zu selbst bekennt, wird zu einem auch vom volksbürgerlichen Deutschen geschätzten, ja in vielen Fällen geliebten Mitbürger, — szavalta még akkor. Most azonban efféle közgazdasági bölcsekségeket csempész be az osztrák lapokba. Egészen mindegy, hogy mibe investáljuk a nemzeti vagyon; ékszerre, képekre, muzeális értékekre, vagy ágyukba és tankokba. Arról megfeledekzik a herceg, hogy a tankok és az ágyuk holnap ócskavassá süllyednek, viszont a gyémántok és a jó szobrok, meg képek mégis csak időtálló értékek. Azt sem firtatja, hogy vajon mivel fizeti ki a német állam a szegény betétest, akinek pénzét a bankokból elorozta és fegyverekbe ölte? Gránátokat nyom talán pénz helyett a markába?

Coudenhove gróf optimista hangon ír a Paneuropa áprilisi számában a politikai világhelyzetről. A bizakodását az angol felszerelésre építi. Ameddig gyengén állott katonailag, Anglia került minden konfliktust. Most, hogy felfegyverkezik, egyre nagyobb aktivitással fog fellépni. Aki a békét megzavarja, aki akár a legkisebb szomszédját megtámadja, Angliával találja magát szemben. Anglia mögött pedig az empire áll, az empire mögött pedig az Egyesült Államok. Tehát már most, jólőre lehet tudni, ki győz az új világháborúban: Anglia és a szövetségesei. Ez a tény meg fogja gátolni a világháború kitörését. Olaszország fenyegetésének Djíbutira vezetői vissza a gróf. Djíbuti Abesszinia egyetlen kikötője. Abesszinia egyetlen vasúti vonala ide vezet. Djíbuti azonban francia birtok. Olaszországnak szüksége van Djíbutira. Viszont Franciaország a presztizse szempontjából nem engedheti át. A diplomácia azon mesterkedik, hogy kompenzációhoz juttassa Franciaországot, amelynek számára Djíbuti amúgy is problematikus érték. Olaszország új vasutakat építhet, amely a forgalmat a partvidék egy másik pontjára tereli. Talán Tanger, ez a nemzetközi terület lesz a kompenzáció? Talán ottani előnyök nyújtásával lehet a két néptestvért, a franciát és az olaszt kibékíteni? A megegyezésük életkérdés Európa számára. Mert Közép-Európa 80 millió németjét csak Párizs és Róma, a két latin nép egysége képes egyensúlyozni. (t. i.)

HÍRDESSZEN AZ UJ KELETBEN
FRATERNITAS R. T. OLJ NYOMASA

Az összes cionista pártok egyöntetűen elvetik Palesztina kantonizálásának, vagy bármilyen felosztásának gondolatát

Nem hozott politikai határozatot az A. C. a királyi bizottság várható javaslatairól ügyében

JERUZSÁLEM, április 26. A cionista Actions Comité jeruzsálemi ülészakától várt döntést és határozatot a cionista közvélemény azokban a kérdésekben, amelyek ma Palesztina politikai jövőjével állnak összefüggésben. A jeruzsálemi A. C. ülés azonban nemcsak, hogy nem hozott gyakorlati jelentőségű állásfoglalást az aktuális politikai kérdésekben, hanem tartózkodó magatartást tanúsított azokkal a verziókkal szemben, amelyek az utóbbi időben kerültek napirendre Palesztina politikai jövőjével kapcsolatban. Az A. C. behatóan foglalkozott a politikai problémákkal, de úgy látszik, nem látta még eléggé megérettnek helyzetet arra, hogy végleges állásfoglalásra határozza el magát. Ennek a legfőbb oka az a tény, hogy a királyi bizottság jelentése még nem készült el és annak tartalmáról csak ellenőrizhetetlen verziók keringenek. A politikai kérdések mellett az A. C. szervezeti és pénzügyi kérdésekkel is foglalkozott és egyik legfontosabb feladata az exekutív jövőbeni költségvetésének megállapítása volt. Ezen kívül a huszadik cionista kongresszus terminusa és helye ügyében is határozni kellett.

Ben Gurion beszéde

Dávid Ben Gurion, az exekutív elnöke az A. C.-én tartott politikai expozéjában megállapította, hogy sem a királyi bizottság, sem az angol kormány nem nyilatkozott még a királyi bizottság jelentésének tartalmáról és hivatalos angol részről nem történt semmilyen célzás még Palesztina kettéosztásának irányában sem. Az erről szóló híradások kombinációkra támaszkodnak csupán és céltalan volna minden előzetes vita az A. C. részéről a királyi bizottság jelentésének esetleges tartalmát illetően, miután nem lehet tudni még, hogy ténylegesen mit fog tartalmazni ez a jelentés. Az egész kérdés spekulatív jellegű.

A Jewish Agency politikája ebben a pillanatban: határozott és kemény ellenállás minden kísérlet ellen, amely a zsidók jogainak megrövidítésére irányul a nemzeti otthon keretén belül.

A Jewish Agency teljes energiájával aktív, dinamikus politikát követel a kormánytól a mandátum végrehajtásában, olyan politikát, amely igazi szerszáma a mandátumnak. A mandátum értelmében a palesztinai kormány köteles megteremteni a szükséges előfeltételeket a zsidó építőmunka további fejlődésére, az ország és annak összlakossága javára.

Ami azokat a híradásokat illeti, amelyek Palesztinának arab és zsidó államra való osztásának lehetőségéről szóltak, Ben Gurion a következőket mondotta:

— Ova intjük a zsidóságot minden illuziótól, amely a „zsidó állam” szó hallatására foghatja el az embereket ilyen tervekkel kapcsolatban. A gondolat mögött Palesztinának, mint zsidó nemzeti otthonnak a likvidálása fenyeget és a varázs-fátyol mögött sulyos és keserves csalódás bujkál. Ez az elgondolás az ország két legfontosabb zsidó többségű városának: Jeruzsálemnek és Haifának a Zsidó Nemzeti Otthonától való elszakítását irányozza elő.

E két város nélkül azonban nincs Zsidó Nemzeti Otthon.

A cionizmus nem fogja feladni egyetlen

pozícióját sem és sohasem és semmi szín alatt nem fog engedni azon követeléséből, hogy a Balfour-deklarációt és a mandátumot teljes mértékben megvalósítsák.

A kormány bűnös!

Végül a palesztinai közigazgatást támadta élesen Ben Gurion. Elmondotta, hogy a palesztinai kormány korlátlan teljes hatalmat kapott a zavargások likvidálására, ezt azonban nem használta ki. Ezért lehetetlen felmenteni a kormányt a zavargások kiterjedéséért és méreteiért való felelősség alól. Annál kevésbé, mivel a kormány továbbra is szabadon hagyja futni a zavargások megszervezőit.

E szervezők közül sokan még ma is közhivatalokban ülnek és a kormánytól kapnak fizetést. A kormánynak ez a toleranciája, amelyet a zsidók hallgatlagos jóváhagyásnak tekintettek, egyik fő oka volt a zavargásoknak.

Történelmünk egyik legsorsdöntőbb fordulata előtt állunk — mondotta Ben Gurion. — A döntés nem az arabok cselekedeteitől és nem a kormány magatartásától, hanem az egész zsidóság és az egész jisiv erőinek mozgósításától függ.

Ben Gurion expozéja után Ussiskin nyitotta meg az általános vitát. Az aggcionista harcos megrázó beszédben foglalt állást minden olyan ellen, amely Palesztinának kettéosztására irányul és kijelentette, hogy a zsidó nép sohasem fogja hozzájárulását adni olyan „zsidó államhoz”, melynek örve alatt kis gettót akarnak teremteni Palesztinában.

Shertok referátuma

Szerdán érkezett meg Londonból Jeruzsálembe Mose Shertok, aki megérkezése után nyomban az A. C. ülésére ment és részletes jelentést tett a londoni politikai eseményekről. Rámutatott a királyi bizottság jelentésének lehetőségeire, is, valamint azokra a veszedelmekre, amelyekkel az arab szomszédállamok helyzete fenyeget.

Majd hangsúlyozta, hogy az Észak-Palesztinában letelepített új chalucok új, dicsőséges fejezetet nyitnak meg a Zsidó Nemzeti Otthon történetében. Ezek az uttörők, — mondotta Shertok — bebizonyították, hogy a zsidók vissza tudják venni a zsidó jogokat és a zsidó bevándorlást érő támasdásokat.

Az általános vita

Az általános vita további folyamán az összes pártok vezetői felszólaltak és élesen állást foglaltak Palesztina esetleges kettéosztásának terve ellen. Ussiskin határozati javaslatot terjesztett elő, amely Palesztina kettéosztásának és kanonizálásának terve ellen foglal állást. A javaslathoz Ben Gurion, Rubaschov (munkáspárti), Rabbi Goldblom (klál A.), rabbi Berlin, (Mizrachi), dr. Schwartzbart (klál B.) és Richard Lichtheim (Judenstaatspartei) szóltak hozzá. Az összes szónokok kivétel nélkül kategorikusan állást foglaltak a felosztási terv ellen, Ben Gurion, Rubaschov és Goldblom azonban elleneztek a határozati javaslat fölötti szavazást, rámutatván arra, hogy nem lehet határozatot hozni olyan ügyben, amely még nem konkrétizálódott és csak feltevések tárgya. Ehhez a felfogáshoz csatlakoztak azután a többi szónokok is, Lichtheim kivételével, aki Ussiskin javaslatának megszavazását kérte. A javaslatot levették a napirendről. Politikai kérdések vitájában részt vett még dr. Mayer Ebner (klál A.), Remez (munkáspárti), Farbstein (Mizrachi), Supraski (klál B.), J. Grünbaum és dr. M. Kleinbaum.

Ruppinn ünneplése

Az általános vita szónokainak Ben Gurion válasza, majd a csütörtöki ülésen dr. Arthur Ruppinn ünneplése az A. C. hatvanadik születésnapja alkalmából. Az Exekutív szerencsekívánatait Ben Gurion tolmácsolta és a cionista mozgalom nevében ünnepélyes keretek között nyújtotta át a jubilánsnak összes művei kiadásának első diszplányát. Ruppinn összegyűjtött műveit az exekutív adta ki.

A kolonizációs kérdések

Az A. C. pénteki ülésén kolonizációs kérdésekkel foglalkozott. A Jewish Agency telepítési munkájáról dr. Arthur Ruppinn, a kolonizációs ügyosztály vezetője tartott nagyszabású referátumot. Közölte többek között, hogy a Jewish Agency egésze alatt létesített kolóniák száma 35-ről 53-ra és azoknak lakossága 5200-ról 14 ezerre nőtt. A legutóbbi kutfurások bebizonyították, hogy hárommillió földet lehet öntözés útján megművelhetővé tenni, ami újabb száz ezer zsidó család letelepítésének lehetőségét jelenti.

Ussiskin a Keren Kajemet földpolitikájáról tartott referátumot és különösen kiemelte a KIKL északgalileai fejlesztményeit ahol most erőteljes telepítés folyik.

Végül Elieser Kaplan, a Jewish Agency kincstárnoka tartott pénzügyi expozét.

— Féloldali hűdésben szenvedő betegeknek igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelenként egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz azért, mert nélkül, hogy a betegnek a legcélszerűbb mértékben is erőlködni kellene, a beletet alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

Preservatív a legmegbízhatóbb évszer. Többször kitüntetve aranyéremmel. Legújabbban az 1937. évi sz. amerikai Patentet nyerte.

Művészi lakberendezés
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T. · BUCURESTI · TG. MUREŞ
TERVEZÉSÉBEN
KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

Bucuresti
Bár az ip
nemzeti a
tontikus v
las cikke
ed. A pol
javaslattal
dekképvise
Pop Valér
hogy a lap
de óvatosa

Az Ade
Műkosok é
ellenesnek
győrvényre
remélto az
désben vá
éltakozók

ha a vil
nisztériu
stratégia
got bizo
mennyire
között s
milyen t
egy dikt
arant m
got és s
had gya

„Az a k
szemely a k
áramlatát
orsát pec
tak polit
korlatozás
éppen elle
szabadulni
boru után
teku reápu
nak, amel
ellentétben
magát a
akkor is,
nek csábí
zétett de
ga mellet

megdobb
amelyik
az a sz
tiporva
fogalm
és inté
a bizto
feti me

Meg aka
nek a vá
oldani?
van eben
tapasztal
részéről.
javaslatt
Turara c
denciák
vélemény

Paul N
egyetem
tudósítój
szöveg a
sértése,
vállalato
individus
tenörzik
odáig, h
kezdemé
— Sok
vonnai a
a vállala
specialis
közvetít
nem is t
állami g
a vállal
tartozik.
Istvan
pok tud
miniszte
problém
ismereti

Pop Valer lemond, ha tervét nem viheti keresztül?

A liberális kormányban is éles ellenzésre talált a nemzeti munkavédelmi törvényrendelet

Jogászok és politikusok egyöntetűen elvetik az iparügyi minisztérium törvényrendeletét

Bucuresti, április 26. (Az Uj Kelet tud.) Bár az iparügyi minisztérium megcáfolta a nemzeti munkavédelmi törvényrendelet autentikus voltát, a fővárosi lapok ma is oldalukon foglalkoznak ezzel a kérdéssel. A politikusok sorra foglalnak állást a javaslatl szemben. A létkiben érintett érdekképviseletek ugyancsak megmozdultak. Pop Valer dr. ugyanis sietett kijelenteni, hogy a lapokban közölt szöveg nem azonos, és óvatosan őrizkedett annak preclizozásától,

hogy milyen tervei vannak a nemzeti munkavédelem problémájának megoldásával kapcsolatban. A sajtó, a politikai világ és az érdekeltek viharos tiltakozása konkrét terveket sejtett a platói cáfolat mögött és elébe kíván vágni annak, hogy a hivatalos lapban egy szép napon befejezett tényként napvilágot lásson egy törvényrendelet, amely nemcsak tízezernyi kisebbségi egzisztencia végét jelenti, de az ország gazdasági életének komoly veszélyeztetését is.

Az Universul határozott állásfoglalása

Az Adeverul hasábjain megszólaltatott politikusok és jogászok egyöntetűen alkotmányellenesnek és veszedelmesnek minősítik a törvényrendeletet. Ami különösen figyelemreméltó azonban: az Universul ebben a kérdésben váratlan határozottsággal állt be a tiltakozók sorába. A lap megállapítja, hogy ha a vihar nem ült el, az iparügyi minisztérium őszinte, vagy talán inkább stratégiai cáfolata után, ugy ez két dolgot bizonyít: azt, hogy a törvényességet mennyire bülszkizirota és megsértette a közölt szöveg és hogy a közvélemény milyen kevésbé hajlandó hozzájárulni egy diktatorikus rendszerhez, amely egyaránt megsemmisíti a munkához való jogot és szabadságot és a tulajdonjog szabad gyakorlását, melyeken a jelenlegi társadalom nyugszik.

a hozandó törvény képviselt. Lényegében csak arról van szó, hogy kiegészítik az 1934-es munkavédelmi törvényt, amelynek egyes intézkedéseit alkalmazhatatlanoknak bizonyultak. A dekretum csak külföldi állampolgárokra vonatkozik, akik egyes vállalatoknál a megállapítottnál nagyobb arányszámban dolgoznak. Nem sértik meg és nem hagyják figyelmen kívül az ország polgárainak egyetlen jogát sem és a törvényrendelet nem károsít meg egyetlen vállalatot sem, amely törvényes keretek között működik.

„Az a kormány — írja az Universul —, amely a közvéleménynek egy ilyen hatalmas áramlatát figyelmen kívül hagyja, önmaga sorsát pecsételje meg. Az emberek jóllaknak politikai és gazdasági téren egyaránt a korlátozási és elnyomatási rendszerekkel és éppen ellenkezőleg: mindinkább fel akarnak szabadulni a bétklyok alól, amelyeket a háboru utáni abnormis viszonyok kényszerítettek rájuk. Bármely intézkedést is hoznának, amely ezzel a felszabadulási törekvással ellentétben áll, természetesen szembe találja magát a közvélemény tiltakozásával még akkor is, ha az állam felsőbbrendű érdekeinek csábító köntösében jelennek meg. A közölt dekretum önmagában való súlyosságát mellett különösen

Raducanu professzor ezeket mondotta: — Nem értem ezt a törvényrendeletet. Azt hiszem, nem vagyunk sem Oroszországban, sem Németországban. Ez a terv nem „irányított gazdaságot” jelent, hanem inkább megdöntött puszitást. Eppen ezért nem vagyok képes megérteni. Tranou Iasi professzor, volt munkügyi miniszter, annak a reményének ad kifejezést, hogy a közölt szöveg nem egyéb, mint kísérleti léggömb. Amikor a gömböket túlerősen felfújják, szétpukkanak. Azt hiszem, kipukkadt ez is, felengedésének pillanatában...

megdöbbentő az a szellem és koncepció, amelyből egy ilyen terv megszületett, az a szellem és koncepció, amely lábba tiporva a legelőkeltebb magán és közjogi fogalmakat és megdöntve a törvényekbe és intézményekbe vetett bizalmat, — a biztonság és állandóság érzését szünteti meg és az mindenféle kaland előtt szabad utat nyit.

Gheorghe Alexianu professzor, a cernaui egyetem alkotmányjogi tanára, elmondja, hogy a törvényrendelet visszaidézi a közép-kor visszaéléseit és hiábavalóvá teszi mindazt az évszázados harcot, amely az alkotmányos szabadságokért folyt. Az alkotmányokat azért teremtették, hogy biztosítsák a polgárok egyéni szabadságát. A munka joga egyik legelőkeltebb alkotó eleme ennek a szabadságnak.

Meg akarja a kormány az autochton elemek a vállalatokba való arányos elhelyezését oldani? Az egész közvélemény segítségére van ebben. Ha ellenállást és rosszindulatot tapasztal külföldi, vagy kisebbségi vállalatok részéről, alkalmazzon szankciókat. Egy ilyen javaslatl szemben azonban, amely diktatorára csinál étvágyat és szovjetizáló tendenciákat foglal magában, — az egész közvélemény egyöntetűen fogl állást.

Hasonló értelemben nyilatkoznak az összes megszólaltatott szakértők. Az UGIR igazgatósági ülésén Victor Slavescu professzor, a

Mit mondanak a szakemberek Paul Negulescu professzor, a fővárosi egyetem alkotmányjogi tanára, az Adeverul tudósítója előtt kijelentette, hogy a közölt szöveg a magánkezdemenyezés súlyos megsértése, amely alapjaiban renditheti meg a vállalatokat. A román alkotmány szellemében individualista. Az egyéni kezdeményezést ellenőrzik ugyan, ez azonban nem megy el odáig, hogy az egyén tevékenységét állami kezdeményezés helyettesítse be.

A nyár elején mégis helyet kapnak a nácik az osztrák kormányban?

Párizs, április 26. (Rador.) A nemzeti szocializmus ausztriai helyzetével kapcsolatban a Le Jour megállapítja, hogy dacára annak felhőnek, amibe ezt a kérdést burkolni igyekeztek, fennáll annak fenyegetése, hogy az osztrák nácik helyet kapnak az osztrák kormányban. Berlii körökben azt állítják, hogy a nyár elején sor kerül a befejezett tényekre, ha Schuschnigg elég bátor nem lesz a drámai körülmények között töle kicsikart ígéretet megváltatni. Találhat ugyan más kiutat is, mert bizonyos, hogy bátoritást kapna a nyugati hatalmak részéről, akik nem hagynák el. Másrészt felmerül annak kérdése, hogy a hitlerista Németország önvédelmi célból megpróbálja-e ismét megteremteti az osztrák-magyar csoportot.

Sokkal egyszerűbb lett volna visszavonni a külföldiek tartózkodási engedélyét és a vállalatok rendelkezésére bocsátani román specialisták névsorát. Az azonban, amit a közölt törvényjavaslat tartalmaz, már nem is irányított gazdaság, hanem közvetlen állami gazdálkodás, a személyzet kinevezése a vállalkozók legfontosabb hatáskörrel közö tartozik.

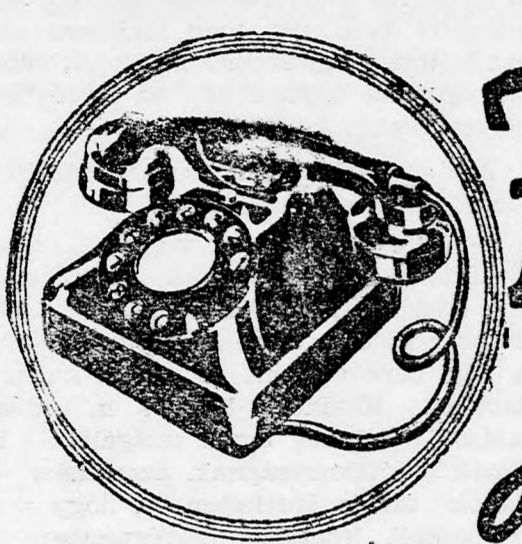
Az aradi zsidó tanoncotthon egyik növendékének legendás szerencséje:

Megtalálta édesanyját, aki gazdag asszony Amerikában

Arad, április 26. (Az Uj Kelet tud.) Az aradi zsidó szeretetház lakói regényes történetről beszélnek. A Szeretetházban helyezte el tudvalevőleg az aradi neológ hitközség az inasotthont is és ennek egyik lakójával játszódtott le a rendkívül érdekes valósággal regénybe illő történet. Ennek hőse Schwartz Ernő tizennyolc éves szabósegéd, aki az aradi Sámson szabó

Nem fixet telefonfelszerelési díjat MÁJUS 1-ig

A cluji telefonszolgálat rövidesen automatikus lesz. Tekintettel erre az eseményre, a Societatea Anonimă Română de Telefoane elhatározta, hogy azok, akik május 1-ig fizetnek elő a telefonra, mentesek a felszerelési illeték — 850 lei — fizetése alól. Csak a telefonelőfizetési díjat fogják fizetni.

Fixessen elő arannyal a telefonra

HASZNÁLJA KI AZ ELŐNYÖKET, amelyeket a Societatea Anonimă Română de Telefoane Önnek ajánl!

liberális kormány volt pénzügyminisztere, az UGIR elnöke tette éles kritika tárgyává Pop Valer dr. törvényrendeletét. Egyedül a Porunca Vremii ugrott a törvényrendelet védelmére; támadja a zsidó maffiát, amely a törvényrendelet ellen megszervekedett és Pop Valer dr.-t, aki a rendeletet sietett meg cáfolni. A lap tudni véli, hogy a liberális kormányon belül Pop Valer tervezete ugyancsak erőteljes ellenállásra talál, az iparügyi miniszter azonban nem hajlandó engedni és amennyiben nem sikerülne tervét keresztül vinni, úgy benyújtja lemondását.

helyen azonban nem volt melegegdedve sorával és így történt, hogy a neológ zsidó hitközség vette gondozása alá és az inasotthonban helyezte el, majd pedig kitanítottatta a szabó mesterségre.

liberális kormány volt pénzügyminisztere, az UGIR elnöke tette éles kritika tárgyává Pop Valer dr. törvényrendeletét. Egyedül a Porunca Vremii ugrott a törvényrendelet védelmére; támadja a zsidó maffiát, amely a törvényrendelet ellen megszervekedett és Pop Valer dr.-t, aki a rendeletet sietett meg cáfolni. A lap tudni véli, hogy a liberális kormányon belül Pop Valer tervezete ugyancsak erőteljes ellenállásra talál, az iparügyi miniszter azonban nem hajlandó engedni és amennyiben nem sikerülne tervét keresztül vinni, úgy benyújtja lemondását.

A közelmúltban történt, hogy az aradi gyermekmenhely levelet kapott a budapesti Árvagondozótól, amely Schwartz Ernő iránt érdeklődött. A levélben közölték, hogy a fia édesanyja, akinek kilitéről és sorsáról eddig mit sem tudtak, levelet írt Newyorkból és annak a kívánságának adott kifejezést, hogy fiát kivigye Amerikába. Az aradi gyermekmenhely közölte Schwartz Ernő címét és néhány hét múlva meg is érkezett az első levél az aradi Szeretetházba Schwartz Ernő édesanyjától.

cégnél dolgozik. Schwartz Ernő apátlanul, anyátlanul nevelkedett fel. Leenc volt. Alig néhány hónapos korában helyezték el a budapesti Árvagondozóban, amely később az aradi gyermekmenhelyhez osztotta be. Itt nevelkedett egy ideig, majd pedig falura került, ahol mezőgazdasági munkát végzett. Később visszahozták a városba és egy itteni család vette magához. Ezen a

Ez a levélben leirta, hogy miután gyermekét a budapesti Árvagondozóban elhelyezte, kivándorolt Amerikába, ahol sok szenvedés után férjhez ment és jobb anyagi körülmények közé került. Nem volt bátorsága ahhoz, hogy férjének megmondja, hogy Európában gyermeke maradt és ezért érdeklődött csak most, férje halála után fia iránt. Bocsánatot kért fiától azért a sok szenvedésért, amin tizennyolc év alatt átment és ígéretet tett neki arra, hogy igyekszik számára Amerikában gondtalan életet teremteni.

Schwartz Ernő édesanyjától, aki tizennyolc év után jelentkezett, már meg is kapta a hajójegyet, utlevele is elkészült, a bevándorlási engedélyt is megszerezte és rövidesen utra indul Amerika felé, hogy megtalálja azt, amit közel két évtizeden át nélkülözött, az anyai szeretetet...

Egyetemi tanárok által megállapítva biztos hatása a BIXADI-VIZ, amely a gyomor-, bél-, epe-, hólyag- és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb mert fogyasztása enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindent 25 üveg vételnél a forrásnál is megrendelhető. Adm. Izvo.ului Bicasad, jud. Satumare.

Számos szigorító rendelkezés mellett az új színházi törvény biztosítja a művészi szabadságot

A műkedvelők ügyeljenek a kérvények határidejének és formáinak betartására

Cluj, április 26. A szépművészeti inspektorátus cluji vezetője, Isac Emil főinspektor a napokban kapta meg minisztériumától az új színházi törvény hiteles szövegét. A törvény 143. paragrafusa szert mindenféle művészeti és színházi aktivitásnak vezetése a kultusz- és szépművészeti minisztérium mellett működő Színházak Vezérigazgatósága alá tartozik. A törvény 145-ik paragrafusa értelmében a Nemzeti Színház igazgatója vagy olyan városban, ahol ilyen nem működik, a polgármester bármilyen darabot betilthat, amely nem kapott előzetes engedélyt az előadásra. Senkinek nincs joga a Színházak Vezérigazgatósága engedélye nélkül előadásokat tartani. A 149. paragrafus kötelezi a színházak művészi alkalmazottait, hogy tagjai legyenek a szindikátusnak. Ugyanez áll a zenészekre. Minden igazolt művész a biztosi-tási törvény védelme alatt áll. Aki szindikátusi engedély nélkül működik, 1000-tól 2000 lej bírságban marasztalhatják el. A büntetés-pénzek a szindikátusi nyugdíjalap céljait szolgálják.

Szigoruan védi a törvény az engedélyezett színházi ügynökségek jogait. Senkinek nincs joga hirdetni művészi személyzet alkalmazását, ha erre nem kapott a vezérigazgatóságtól engedélyt. A helyiségek tulajdonosai, akik zugügynökökkel dolgoznak, szintén büntetést kapnak. Az első, hogy bevonják engedélyüket. A színészek és munkaadójuk között felmerült konfliktusok ügyében — a 160. paragrafus szerint — a munka-

ügyi bíróságok ítélkeznek. Isac Emil főinspektor ur szíves volt tájékoztatni munkatársunkat a törvénynek a műkedvelőkre vonatkozó intézkedéseiről.

— Mindenekelőtt figyelmeztetnem kell az érdekelteket, hogy magánaton átadott kérvényt nem fogadok el. Mindenki tartsa be a kötelező hivatalos utat. Ez pedig, hogy a kérvényt el kell juttatni: megyeszékhelyen a prefektushoz, ahol rendőrkvetszura működik, ott a rendőséghez, falun az illetékes főszolgabírói hivatalhoz. Mellékelni kell a szindarabot két példányban. A darab tartalmának összefoglalása szükséges, ugyancsak a fordítása. Egyfelvonásos darabnál az elintézés ideje a kérvény beadásától számított 15 nap, háromfelvonásosnál 21 nap. Ha az engedély nem jött meg idejében, akkor ez azt jelenti, hogy formai hibák történtek. Felbélyegzésnél ügyelni kell az érvényben levő bélyegtörvény rendelkezésére.

A darabok érdemi vonatkozásairól a főinspektor ezeket mondotta:

— Nem engedem a színpadot felhasználni politikai, faji és felekezeti harcok vitatására. Az ország nyugalma, a művészi szabadság és az erkölcs a fő szempontok. Különös céloom a népi zene védelme és a népi kultúra fenntartása. Kívánom, hogy a műkedvelői előadások a népiség ügyét szolgálják a használatának a jótékonyaságának. Szeretném — a darabok nívója érdekében —, hogy a darabok rendezését lehetőleg művészemberre bizzák.

Három hét múlva Clujon is bekapcsolják az automata-telefont

Aradon már élvezik az előfizetők a „telefonmámort”

Cluj, április 26. Néhány nappal ezelőtt Aradon lépett a transzilvániai városok közül elsőnek működésbe az önműködő telefon: a mai élet nagy vívmánya. Aradon nagy örömmel fogadták az újítást, valóságos telefon-mámorban uszik a város, mindenki igyekszik kipróbálni az új rendszert, külön szórakozássá vált ezekben az első napokban a távbeszélés, nem úgy, mint régen, amikor kedvetlenül kezdett csengetni az ember, mert rohases tudhatta, hogy vajjon mennyit is meddig kell csengetnie, míg végre jelentkezik a központ.

Arad után május 15-én a mi városunk következnek. Elmondhatjuk, hogy már minden előfizető türelmetlenül várja, hogy a régi készülék mellé már odahelyezett, új csinos készüléket használhassa a sajátke-zülég „kapsolhasson”, a gyorsnak és kifogástalannak éppen nem mondható közvetítő személyzet kiktisbőbölésével. A cluji közönség úgy látszik tisztában van vele, hogy milyen sokat jelent az önműködőtelefon s hogy mennyit takarít meg az ember használataival időben és idegekben s ehhez képest nagyszámban jelentkezett az önműködőrendszer előfizetői közé. Hatszázan kérték eddig az önműködőtelefon bevezetését, közel ötven százaléka az eddigi előfizetőknek. Természetes, hogy az új előfize-

tők ilyen nagy mérvű bekapcsolódását nagyban megkönnyítette a Telefon Társaságnak az az előzékenysége, amellyel az új előfizetőknek mindössze egy hónapi díj lefizetése ellenében szerelte fel a telefont. Egyébként 1800 lejbe kerül a felszerelés. (Itt említjük meg, hogy mindazok a jelentkezők, akik még nem egyenlítették ki az egy hónapi díj összegét kivevő szerelési költséget, saját érdekében május 1-ig tegyék ezt meg, mert késedelem esetén annak teszi ki magukat, hogy kimaradnak az önműködőtelefon üzembe lépésével egyide-jűleg megjelenő új telefonkönyvből.)

Május 1-ig tart a kedvezményes szerelési költségek határideje is. Akik ezután jelentkeznek, azoknak már nemcsak a rendes árszabály szerinti szerelési költségeket kell megfizetniük, hanem nem kerülhetnek be egyelőre az új telefonkönyvbe sem. Azt nem is kell bővebben magyarázunk, hogy milyen kellemetlenséget jelent, ha valakinek a neve és száma hiányzik a telefonkönyvből.

Néhány rövid hét még s önműködőte- fonon beszélhetünk. Bár az előfizetők jó-része más városokban bizonyára megtanul-ta már, hogyan kell kezelni az új készüléket, nem hiábavaló, ha pontosan áttanul-mányozza az alábbi utmutatásokat.

Mielőtt a kívánt számot a korongon lefor-gatnánk, felemeljük a hallgatót, lefor-gatjuk a számot. Mind a négy számjegyet külön és mindig kivárva, hogy a korong visszajusson eredeti helyzetébe. Mikor ez megtörtént vagy azonnal jelentkezik a kért szám, vagy pedig három fajta jelzést hall-hatunk. Ezek: 1. a hívó jel; 2. a foglalt jel-zés; 3. a holt vonal jelzés. A hívó jel szá-bályos időközökben megismétlődő bugás, ez azt jelenti, hogy csenget a hívott fél készüléke, a foglalt jelzés erős és gyors

egymásutánban ismétlődő bugás, rövidebb és hangosabb, mint az előbbi. Ilyenkor vissza kell tenni a kagylót és bizonyos idő-múltán ismét felhívni a számot. A hármas sorozatokból álló rövid bugó jelzés, a holt vonal jelzése, arról értesít, hogy nem léte-ző vagy szabad számot pergettünk le, vagy is rosszul néztük meg a számot. Egyelőre csak ennyit erről. Az önműködő központ működésbe lépése előtt bővebben visszatérünk még erre a fontos gyakorlati kérdé-re.

KÖZGAZDASÁG

A fémeket, a nyersbőrt, a pamutot és a nyersgumit feloldják a kontingentálás alól

A kormány gazdasági delegációja, a belföldi iparnak a szükséges nyers-anyagokkal való ellátására tekintettel, határozatot hozott, hogy több ilyen cikket fel fog oldani a kontingentálás alól. Ezek közé tartoznának: a vasercek, az ócska vas, az olvasztó koks, az acélnemek, a vas félgártmányok, az öntött vas, a réz, a cink, az alumínium, a nikkel, az ón, az antimón, a nyers bőrök, a cserző kivonatok, a szövetek és bőrök festésére szolgáló festékek és vegyi anyagok, a nyers gyapot, a kén és a nyers kaucsuk. A gyapju és a nyersbőr behozatalára azonban csak akkor adatna-k könnyítések, ha az importőrök a belföldön megállapított készleteket megvették. A fenti cikkeknek a kontingentálás alól feloldására vonatkozó dekrétumok még nem jelentek meg a Monitorul Oficialban.

Újabb zavarok a második negyedévi importkvóták kiadásánál

A második évnegyedi importengedélyek ki-adása még nem kezdődött meg, mert a kül-kereskedelmi igazgatóság és BNR közötti, a deviza-diszponibilitásoknak országokénti végleges megállapítására vonatkozó tárgya-lások még nem fejeződtek be. Nincs kizárva, hogy elegendő deviza-diszponibilitás hiánya esetén, egyes országokra nézve, a második negyedre járó kvóták esetleg leszállítassza-nak. A folyó héten az új kvóták megállap-tása és a pótkvóták engedélyezése iránti kér-vények lettek elintézve és az ezekkel járó munkák befejezése után következnek majd a második évnegyedi engedélyek kiadása.

Pénzüpiaci jelentés

Zürichben a font 21.58 és fél, a dollár 437.50, a holland forint 239.40, a francia frank 19.40, az olasz lira 23.04 a lírabankjegy 19.40—19.90, a márka hivatalosan 175.70, a pengő 86, a csekkorona 15.26, a lej hivatalo-san 3.25. A közep európai valuták közül a schillingbankjegy 80.40-re lanyhult, a pengő-bankjegy változatlanul 81 és fél—82, a cseh-koronabankjegy 13.30—13.50, a zürichi ma-gánforgalomban. A lejbankjegyek árfolyama tartott a külföldi magánforgalmakban, a zü-richi magánforgalomban 2.40—2.50-es, a pá-risi magánforgalomban 12.30—12.50-es árfo-lyamon jegyzik. Wienben a kompenzációs lejt még mindig nem jegyzik, informatív ma-gánforgalmi árfolyama 3.70—3.74. Budapes-ten változatlanul 2.80—3.—. Prágában 17.85—18.15-re javult a lejbankjegyek árfolyama.

A Banca Natională a font hivatalos árfo-lyamát 675.51—696.21 lejre, a svájci frank hivatalos árfolyamát 31.05—31.67 lejre emel-te, míg a többi összes árfolyamokat válto-zatlanul hagyta. A szabadforgalmi devizák közül a márka árfolyama 33.95—34.05 lejre lanyhult, amit azzal magyaráznak, hogy a Banca Natională részéről is állandóan jelen-tős tételű kínálat mutatkozik. A csekkorona árfolyama 5.35—5.40 lejre javult, a schilling változatlanul 27—27.10 lej, a pengő 26.25—26.70.

A bucaresti magánforgalomban továbbra os lanya a tendencia. A bucaresti magánfor-galomban: a font 860—870 lej, a dollár 170—175 lej, a svájci frank 40—40 és fél lej, a francia frank 7.85—7.95 lej, a holland fo-rint 94—98 lej, az olasz lira 8.30—8.50 lej, a márka 38—39.50 lej, a pengő 34.50—35 lej, a schilling 33.50—34, a csekkorona 5.70—5.80 lej, a Napoleon arany 1120—1130 lej, az aranyfont 1395—1405 lej.

A bucaresti tőzsde heti zárata csütörtö-tökön, az elmúlt hét folyamán kis forgalom mellett tartózkodás volt tapasztal-ható. A fixkamatozású papírok piacán a má-jus elsejei szelvényesedékeségük és a va-lutára szóló renték szilárdultak, a többi ár-

folyama alig változott. A Stabilizarea két ponttal 55.75-re, a Desvoltarea 1 és fél pont-tal 49-re, a Renta Impropriatirrei félponttal 53 és félre javult, a többi változatlan, az 1933. évi renta 54 és fél, az Inzestrarea-köt-vény nagy címletei 71 és fél, a kis címletek 71, az 1935. évi 3 százalékos Consolidarea-kötvény 32, az adóbon 33, a Renta reconver-titá 62. A bankrészvények tartottak. Válto-zatlan a Banca Nationala részvény 4850 le-jes, a Româneasca 455 lej, a Comro 200 le-ja, a Credit Industrial 640 lej, a Renta, a Credit Român 20 lej, a 325 lejre lanyhult. A biztosítási részvények körül a Generala a beváltott osztalékszolvénynek megfelelően 75 lejjel 1250 lejre lanyhult, a többi válto-zatlan, a Dacia-România 5000 lej, az Agri-cola Fonciera 255 lej, a Nationala 270 lej. A petróleumrészvények lanyhák. Az Astra Ro-máná 50 lejjel 1255 lejre. A Steaua Romá-ná 35 lejjel 570 lejre, a Redeventa 10 lejjel 180 lejre javult, a Credit Minier változatla-nul 308 lej. Az ipari részvények tartottak. Változatlan a Resita 630 lej, a Mica 1700 lejes a Titan-Nadrag-Calan 1500 lejes árfo-lyama, a S. T. B. 10 lejjel 1430 lejre javult, a Letea 5 lejjel 815 lejre lanyhult.

Megszakadtak a román-magyar kereske-delmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A román-magyar kereskedelmi tárgyalások vá-gott Budapestre küldött román delegáció hazaérkezett, mert a tárgyalások megsza-kadtak. A magyar kormány nem volt haj-landó megadni a románok által kért szabad devizákat, hanem bizonyos féntermékeket ajánlt. Ellentétek merültek fel a romániai fatermelők közti kvóták kiosztása körül is.

RÁDIO MŰSOR

Kedd, április 27.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, orvos-tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek. — 13.10: Vidám zene, Marcu zenekar. 18: Le-mezek, előadás.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, ét-rend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.00: Szimfónikus zene, hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.10: Asz-szonyok tanácsadója. 18: Szalonzene. 19.05: Felolvasás. 19.40: Operaház zenekara. 20.10: Rádióest. 21: Orgonahangverseny. 21.50: Hi-rek. 22.10: Jazz. 23.05: Hanglemezek. 24: Filmadalok. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.10: Francia nyelvtanítás. 19.40: Mezőgazdasági előadás. 20.10: Cigány-zene. 21.15: Előadás.

Bécs. 8.10: Lemezek. 13: Hangszó. 14.10: Szimfónikus zene. 15: Művészlemezek. 17.05: Dallemezek. 18.45: Zongoraverseny.

Varsó. 7.50: Lemezek. 8.30: Lemezek. — 13.03: Szalonzene. 16.15: Lemezek. 17.30: Népdalok. 18.15: Hangverseny.

Héber szótárak

Mannheim—Grosz: Héber-magyar szótár
az első modern teljes héber-magyar szótár rövid nyelvtannal, 628 oldal, kb. 20.000 címszóval díszes kötésben 800 lej, fűzve 200 lej.

Mannheim: Magyar-héber szótár
modern magyar-ujhéber szótár, 300 oldal, 15.000 szó 120 lej. Kapható az

Uj Kelet kiadóhivatalában
Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Cluj, április 26. A szépművészeti inspektorátus cluji vezetője, Isac Emil főinspektor a napokban kapta meg minisztériumától az új színházi törvény hiteles szövegét. A törvény 143. paragrafusa szert mindenféle művészeti és színházi aktivitásnak vezetése a kultusz- és szépművészeti minisztérium mellett működő Színházak Vezérigazgatósága alá tartozik. A törvény 145-ik paragrafusa értelmében a Nemzeti Színház igazgatója vagy olyan városban, ahol ilyen nem működik, a polgármester bármilyen darabot betilthat, amely nem kapott előzetes engedélyt az előadásra. Senkinek nincs joga a Színházak Vezérigazgatósága engedélye nélkül előadásokat tartani. A 149. paragrafus kötelezi a színházak művészi alkalmazottait, hogy tagjai legyenek a szindikátusnak. Ugyanez áll a zenészekre. Minden igazolt művész a biztosi-tási törvény védelme alatt áll. Aki szindikátusi engedély nélkül működik, 1000-tól 2000 lej bírságban marasztalhatják el. A büntetés-pénzek a szindikátusi nyugdíjalap céljait szolgálják.

Szigoruan védi a törvény az engedélyezett színházi ügynökségek jogait. Senkinek nincs joga hirdetni művészi személyzet alkalmazását, ha erre nem kapott a vezérigazgatóságtól engedélyt. A helyiségek tulajdonosai, akik zugügynökökkel dolgoznak, szintén büntetést kapnak. Az első, hogy bevonják engedélyüket. A színészek és munkaadójuk között felmerült konfliktusok ügyében — a 160. paragrafus szerint — a munka-

Martina) és...
Boldo...
megszáll...
bay Cur...
Kislár...
és Frida...
Megtő...
Wallenb...
(Allenst...
Aviv.
Akik...
kalmáva...
munkat...
szönetir...
ierot...
terdam...
Dr. Il...
Heintz...
Rosa...
jelenti...
(Paleszt...
Családi...
tünk a né...
testvér v...
ban étek...
egy van n...
vándorolt...
vagy teng...
dott szét...
országi z...

A nőrn...
a gazdasá...
hogy a z...
szágban...
„Kinek...
metű zsid...
egzisztenti...
zető is va...
Bármely...
„Tanult...
éves ért...
zóló és k...
keres.”
„Gyerme...
tő is, min...
Vajjon n...

Kö...
fi...
Csillárjai...
töztetem...
és cs...
Hi...

TÖRTÉNELEM AZ APRÓHIRDETÉSBEN

A németországi zsidóság élete a napi hirdetések tükrében

Cinj, április 26. Két németországi zsidó lap fekszik előttünk. Az egyik a Jüdische Rundschau, a németországi zionisták évtizedes lapja, a másik a Israelitisches Familienblatt, mely már 47-ik éve jelenik meg és előkelő kiállítása, magasnívójú szerkesztése méltóvá teszi ahhoz a sok egyéb teljesítményhez, ami a németzsidók kulturális munkáját messzi kiemeli az összes gáluti zsidó közletek közül. Két újság: az egyik hetenként kétszer, a másik hetenként csak egyszer jelenik meg. A zsidóságnak nincs napilapja Németországban. Ezek a hetilapok sem foglalkozhatnak egyébről, mint kizárólag a zsidóság belső ügyeivel. Viszont mindkét lapból remek képet nyer az ember a zsidóság helyzetéről Németországban és az egész világon.

Az olvasó csodálkozik fölülte: hogyan, ezek a lapok írhatnak a német zsidók helyzetéről is? Hát van még ennyi szólásszabadság a hitlerista Németországban? Bizony nem írhatnak semmit. De legfeljebb csak néhány új törvényes rendelkezést szednek elő árja lapokból és szemelvényként közlik. Ez a két lap mégis tükröképe a németzsidók helyzetének. A zsidó cégek zsidó állást vagy alkalmazottat keresők nem hirdethetnek csak a zsidó lapokban. És ezért minden németországi zsidó lap telisteli van hirdetésekkel.

Ezek a hirdetések beszélnek riport és vércikk helyett. Ezekből a hirdetésekben élénk tárul a németországi zsidók élete.

Az alábbiakban néhány hirdetés szövegében is értejük a németzsidók mindennapjait:

A németországi zsidó család élete

Martin Heimann (Ejn Harod, Palesztina) és Irma Friedländer (Plauen) házasságot kötöttek.

Boldogan jelentjük fiunk, Ralph Peter megszületését. Adler Hans és Erika. Bombay Curzor House.

Kislányunk született. Cvi Saliternek és és Frida. Haifa—Jagur—Neser.

Megtört szívvel jelentjük, hogy Sámuel Wallenberg meghalt. Bianka Wallenberg (Allenstein) és dr. Leo Wallenberg Tel-Aviv.

Akik atyánk, Arthur Herzog halála alkalmával részvénytulajdonosaikkal fájalmunkat enyhítették, fogadják öszinte köszönetünket. A Herzog család: Berlin Charotz, Nürnberg, Tel-Aviv, Capstadt, Amsterdam, Newyork.

Dr. Ilse Herrmann (Frankfurt A. M.) és Heintz Lippmann (Philadelphia) jegyesek.

Rosa Halpern halálát széleskörű család jelenti, a következő városokból: Tel-Mond (Palesztina), Hamburg, Párizs, Pága.

Családi természetű hírekből így áll előtűnk a németországi zsidó család regénye. Őt testvér volt, mindannyian a nagy birodalomban éltek. Az ötből már rendszerint csak egy van még Németországban. A többiek kivándoroltak Palesztinába, Nyugateurópába vagy tengerentúli államokba. Így forgácsötödött szét a kivándorlásra kényszerült németországi zsidó család...

Kinek kellek?

A nürnbergi törvények nem vonatkoznak a gazdasági életre. A hirdetések mutatják, hogy a zsidók megpróbálnak élni Németországban. De hogyan? Ime néhány hirdetés: „Kinek kellek én? 32 éves, erős, nagytermetű zsidó közműves vagyok, eddig önálló egzisztenciával, sok mindenhez értek, autózveztő is vagyok, eszes vagyok és szorgalmas. Bármely munkát elvállalok!”

„Tanult asztalos, hontalan (Staatenlos), 40 éves ért a lakatos, villamosági, festőmázoló és kárpitos mesterségekhez is, állást keres.”

„Gyermektelen házaspár, a férfi autózveztő is, minden munkát vállal.”

Vajjon mivel foglalkoztak azelőtt? A hirdetés nem beszél sofőrölről, csak arról, hogy a férfi tud autót vezetni...

„19 éves fiatalember, erős, kisportolt, tanult cipész, bármely munkát elvállal...”

Zsidó földművesek

De nemcsak iparosok és deklaszált, egykori autótuladonosok hirdetnek a német lapokban. A német zsidó ifjúság átrétegződési mozgalmát néhány meglepő hirdetés bizonyítja.

„Két fiatal földműves, akik már elvégezték a kiképzésüket, állattenyésztéshez is értenek, mezőgazdaságban azonnali állást keresnek.”

„29 éves fiatalember, most képzett mezőgazda, állást keres. Minden házimunkát is elvállal...”

Sokan keresnek állást. Kevesen keresnek alkalmazottat. Többnyire képviselőket hirdetnek, eladókat keresnek. Vagy pedig eladó üzlet merészkedik hirdetni. Egy hónapja látni mind a kétlapban egy „kivándorolni készülő kereskedő” hirdetését, aki üzletét akarja eladni. Ugy látszik vevő nem igen akad...

A kapós háztartásbeli alkalmazottak

De aztán a háztartási alkalmazottak rovata valóságos hemzseg a munkaalkalmaktól. Házvezetőnőt, cselédet, gyermeknevelőnőt, bejárónőt, kisegítőnőt 89 család keres egyszerre két újságban. Zsidó cselédeket, mert árjákát, 45 éven alul, nem szabad zsidóknál alkalmazni.

Jelentkező azonban kevés akad. Egy-két ilyen jelentkezőt látunk önálló házvezetőnő azonnalra állást keres. A másik: képzett be-

Mi okosabbak vagyunk

mint a sötét középkor asszonyai, akik azt hitték, hogy kedvesüket amulettekkel és bájitalokkal láncolhatják magukhoz — mi tudjuk, hogy üdeség és jólápoltság a férfiakra mágneses vonzóerőt gyakorolnak. Ezért ápolják az okos asszonyok milliói fogaikat és szájukat reggel és este Chlorodonttal, a megbízható szépítőszerelem, amelyben sohasem csalatkoznak.

Chlorodont Fogpaszta

tegapótló háztartási alkalmazottak is elmegy.

Az utazási rovat beszél

Az utazási rovatban gyakran ötlük a szemünkben ez a cím:

„Zsidó szálloda zsidóknak...”

„Váltsa meg nálunk hajójegyt...”

„Pontos hajójáratok Palesztina, Délamerika felé és az összes gyarmatokra...”

„Palesztinába utazom, megbízásokat vállalok” — jelenti sokat mondan az egyik hirdető.

„Törvényszerű zsidó penzió...” (Ki tudja, mit kell érteni törvényszerű alatt?)

Véges végig, tömött hirdetési oldalakon keresztül.

Történelem az apróhirdetésben.

Az összes védőket kizárták Stelescu gyilkosainak peréből

Franasovici közlekedésügyi miniszter érdekes tanuvalomása

Az ügyész megkezdte vádbeszédét

Bucuresti, április 26. (Az Uj Kelet tud.) A Stelescu-per tárgyalásának mai váratlan fordulata az volt, hogy a hadbírószék az összes, a védelem feliratkozott ügyvédek kizárta a tárgyalásról. A hadbírószék enetikus határozatának megértéséhez tudni kell hogy amióta a tárgyalás folyik, a védők a bünyügi perrendtartás és az új katonai igazságszolgáltatási kódex rendelkezéseire való hivatkozással szózatosan, naponta többször emeltek pergátli kifogásokat. A tárgyalás idejének javarésztét foglalta le a védőknek a pergátli kifogásokkal kapcsolatos felszólalása, a katonai ügyész replikája, miközben a hadbírószék minduntalan kénytelen volt tanácskozássá visszavonulni, hogy ezekkel a kifogásokkal foglalkozzék.

Egy különös incidens

A szombati tárgyaláson különös incidens történt. Az egyik védőügyvéd felolvasta egy bizonyos dr Oscar Radulescu nevű ur levelét amelyben ez azt állítja, hogy beszélgetett a perrel a tárgyaláson elnöklő Badescu ezredessel, aki véleményét nyilvánította Stelescu gyilkosai fölött.

Badescu ezredes-elnök: Őt-hat éve ismerem Oscar Radulescut, akivel összebarátkoztam, mezt rendes embernek látszott. Április 14-én, vagy 15-én eljött hozzám a lakásomra. Elrendelem, hogy a legrövidebb időn belül idézzék be a hadbírószék elé Oscar Radulescut, hogy tanuvalomást tegyen.

Gheorghescu katonai ügyész: Nem lehet szembebesíteni egy tanut a hadbírószék elnökével.

Badescu ezredes-elnök: Ha ez így van, akkor a tanu nem hallgatható ki többé. Erre azután a védelem bejelentette, hogy kérni fogja a legfőbb semmitőszékétől a pernek más tanácshoz való áthelyezését, miután az elnöklő Badescu ezredes nem lehet saját ügyének bírja.

A tanács az elnök elleni kizárási indítványt elvetti.

Franasovici miniszter vallomása

Ezután Franasovici közlekedésügyi minisztert hallgatták ki. A védelem ugyanis a per során többször hivatkozott arra, hogy Stelescu a Zelea Codreanu életére tört a ennek végrehajtásával sógorát, Luca Gheorghiadet bizta meg, akinek lakásán a gárdisták egy általuk rendezett házkutatás alkalmával találtak meg mérget találtak. Franasovici közlekedésügyi miniszter minőségében azonnal elbocsátotta a minisztérium kötelekéből Luca Gheorghiadet.

— Örömmel jelenthetem ki — mondotta a tanukét kihallgatott Franasovici, hogy semmi közöm nem volt a Codreanu elleni gyilkossági kísérlethez. Stelescut nem ismerem. Gheorghiadet egyszer láttam, midőn eljött hozzám, hogy szabadságot kérjen.

Cotiga védő: Mi a véleménye tanunak Polizu Micsunesti képviselő gesztusáról, aki a sinaiai pályaudvaron rálőtt N. Constantinescu urra? (Polizu Micsunesti a meggyilkolt Duca sógora, Constantinescu pedig, akire elfogatása után állították, Duca egyik gyilkosa.)

Franasovici: Minden bűnöző az igazságtügyi fórumoktól kell, hogy megkapja büntetését. Elöttem a gyilkos számára nincs magyarázat.

A mai tárgyaláson Vasile Cotea tanut szólították be. Közben feláll Constant ügyvéd és hangsúlyozza, hogy a tárgyalásnak nyilvánosnak kell lennie, ezt azonban a rendőrközvegek megakadályozzák. Az elnök engedélyt ad a közönségnek, hogy helyet foglaljon a teremben. Redovici ügyvéd emel ezután pergátli kifogást és kéri, hogy a tárgyalást elnapolják, a védelemnek a semmitőszék elé terjesztett áthelyezési kérése alapján. A katonai törvénykönyv előírásai szerint is el lehet napolni a tárgyalást és azt újra kell kezdeni. Rodivici és Constant ügyvédek a to-

vábbiakban azt kéri, hogy ha a tárgyalást nem napolják el május 11 utánra, amikor a semmitőszék foglalkozni fog felfolyamodásukkal, legalább délutánig halasszák el a tárgyalást. A hadbírószék egyhangulag elutasítja az ügyvédek kérését.

Kitör a vihar

Végül bevezetik Cotea tanut, aki azonban most sem kezdheti meg vallomását, mert Zavoianu ezredes kért szót és erre a tanut kivezetik.

Elnök: Ügyvéd ur, nem adom meg önnek a szót.

Vihar tör ki, Cotiga, Radovici és Zavoianu ezredes-ügyvédek egyszerre beszélnek, jól lehet az elnök néhányszor félbeszakítja őket. A tárgyalást felfüggesztik. Szünet után az elnök kéri, hogy vajjon az egész védelem azonosítja-e magát Zavoianu ezredessel, aki a hadbírószék elnökét szidalmazta.

Constant ügyvéd: Nem azonosítjuk magunkat Zavoianu ezredessel. Várunk az ön határozatára.

A hadbírószék visszavonul, majd az elnök kihirdette, hogy a tanács Zavoianu ezredest kizárta a tárgyalásról.

Ciulei, Coalgă és Runcan ügyvédek kéri az elnököt, hogy Zavoianu vajjon az egész tárgyalásról, vagy csak a hétfői napról zárják ki. Constant pótlólag hozzáteszi, hogy Zavoianu szavai nem rágalmozó jellegűek és az egész védelem azonosítja magát azokkal.

Három ügyvédet kizárnak

A hadbírószék újra visszavonul és mind a három ügyvédet kizárja a per egész tartamára. Runcan ügyvéd azt kívánja, hogy az ülésen lejátszódott incidens lefolyását jegyzőkönyvbe vehessék. Popa ügyvéd a Zavoianu-féle incidenssel kérés próbál újra előterjeszteni, az elnök azonban nem engedí beszélni, majd elrendeli Cotea tanu bevezetését. Ezalatt Popa ügyvéd próbál felszólalni, de közben bevezetik: Cotea, akit egy csendőr hátulról lököd. A védők tiltakozására újból kihallgatják a tanut, majd a tanács visszavonul és a következő határozatot hirdeti ki:

— Miután a védelem magatartása kihívó és sértő, a hadbírószék egyhangulag úgy dönt, hogy kizárja a tárgyalásról az összes védőügyvédekét.

A védelem ez ellen zajosan tiltakozik, majd néhány pernyi tanácskozás után a hadbírószék elnöke közli, hogy a tárgyalást délutánig felfüggeszti.

Délben egy óraker a védőügyvédek értesítették az ügyvédi kamarát, hogy kizárták őket a tárgyalásról. Délutánra a kamara vezetőségét összehívták.

Megkezdődött a vádbeszéd

A délutáni ülés négy óraker vette kezdetét. A védők soraiban csak a hivatalból ki-nevezett védők foglaltak helyet. A védők kérték, hogy a hadbírószék idézze meg az összes általuk javasolt tanukat és megszegték, hogy nem mondanak le a védőikről. Miután ezt jegyzőkönyvbe vették, Al. Gheorghescu órnagy katonai ügyész megkezdte vádbeszédét. Amennyiben zavaró momentum nem jönne közbe, úgy lehetséges, hogy még a hajnali órakerban, vagy ma reggel ítéletet hirdet a hadbírószék.

Német acélgár létesül Romániában. Bucurestiből jelentik: A RIMMA transzilvániai bányász- és fémpari vállalatok, valamint a Ferrostaal A. G. Essen német cég képviselői között meggyezést jött létre, amelynek értelmében a német cég acélgárat létesít Romániában. A minisztertanács megadta hozzájárulását a konvenció aláírásához.

Költözők figyelmébe!

Csillárjait, rádióját legolcsóbban költöztetem át új lakásába. 1937. tip. rádiók és csillárok állandóan raktáron.

Hirsch Manoil

Regina Maria 49.

gás, rövidebbi. Nyenkor bizonyos időt. A hármas jelzés, a hohogy nem léteünk le, vagy not. Egyelőre ödö központben visszatárlati kérdé-

AG

fel-lól

nyers-anya-cikket fel-óciska vas-réz, a cink, atok, a szö-ot, a kén és kor adatná-megvették. mok még

abilizarea kő-1 és fél pont-tirei félponttal tozatlan, az zestrarea-köt-a kis imletés Consolidarea-enta neconver-tottak. Válto-vény 4850 le-Comro 200 le-es árfolyama, lejre lanyhult. a Generala a megfelelőem többi válto-lej, az Agri-ala 270 lej. A Az Astra Ro-Stănuia Rom-enta 10 lejle-er változatla-ek tartottak. a Mica 1700 00 lejes árfo- lejre javult. it.

ar kereske- l jelentik: A gyalások v- delegáció ok megszá- em volt haj- kért szabad- mtermékeket a románai sa körül is.

zene, orvos- 3: Hírek. — kat 18: Le-

lemezek, ét- sok. 13.00: Cigányzene. 17.10: Asz- ene. 19.05: kara. 20.10: 21.50: Hi- mezek. 24: 5: Hírek.

velvoktatás. 10: Cigány-

agszó. 14.10: ezek. 17.05: y. mezek. — ek. 17.30:

SPORT

Május 2. és 3-án Romanban lesz a Romániai Makkabi Szövetség kongresszusa

Előzőleg május 1-én ugyancsak Romanban ülést tart a végrehajtóbizottság

Cluj, április 26. (Az Uj Kelet tud.) A Romániai Makkabi Szövetség évi kongresszusa, mint azt márc. közöltük, május 2. és 3-án Romanban (Moldova) lesz. A kongresszus napirendjén a következők szerepelnek:

1. A végrehajtóbizottság jelentése.
2. A MOTA sporttechnikai bizottság jelentése.
3. A hachsara-allijah bizottság jelentése.
4. A Kfar Hamakkabi bizottság jelentése.
5. A jelentések fölötti vita.
- 6-7-8. A MOTA, hachsara-allijah és Kfar Hamakkabi bizottságok felmentése.
9. A végrehajtóbizottság felmentése.
10. A jövő évi sporttechnikai program és a III. telavivi Makkabiada kérdése.
11. Hachsara-allijah és kulturális program.
12. Kfar Hamakkabi program.
13. A hivatalos lap kérdése.
14. Költségvetés.
15. Az OETR törvény és az UFSR.

16. Nyári tábor.
17. Az új vezetőség megválasztása.
18. Indítványok és interpellációk.
A kongresszus a romani Schwartz Színházban tartják, vasárnap reggel 9 órai kezdettel. A végrehajtóbizottság körlevelet juttatott el az ország összes zsidó sportegyesületeihez, amelyben a kongresszuson való részvételt kéri.

A kongresszussal kapcsolatban a Makkabi Szövetség transzilvániai kerülete kéri az egyesületeket, hogy a lehetőség szerint képviseltesék magukat a kongresszuson. Amennyiben erre nincs lehetőség, az illető sportegyesület sürgősen juttassa el megbízólevelét az elnökség címére (Dr. Salamon Ignác Arad, Bulevardul Maria 10.)

A kongresszuson való részvételt a tatományi elnökségnek levélben, valamint a Makkabi Roman-nak a következő címen kell bejelenteni: Makkabi Roman, Str. General Makarovitz 12.

Mindkét cluji csapat, ha nehezen bár, tovább jutott a Román Kupában

Tovább jutott még: Ripensia, Venus, a Rapid, Jiul, Vulturii és Juventus

Cluj, április 26. (Az Uj Kelet tud.) A Román Kupa idei küzdelme során tegnap játszották a 16-os elődöntőket. A nyolc mérkőzés mindegyike az érvizonyoknak és papirformának megfelelően végződött. Egyetlen meglepetése a fordulónak, hogy a Jiul Aradon legyőzte a Gloriat. A cluji csapatok közül mind az Universitatea, mind a Victoria csak nehezen, a meghosszabbításban győztek.

A tegnapi Román Kupa forduló után a nyolcas elődöntő-mezőny így alakult ki:

1. Jiul.
2. Juventus.
3. Rapid.
4. Ripensia.
5. Universitatea.
6. Venus.
7. Victoria.
8. Vulturii.

A Román Kupa forduló tegnapi eredményei a következők:

Universitatea—Victoria (Constanta) 4:1 (0:1, 1:1, 2:1). Cluj, április 26. A constantai együttes már a második percben váratlanul gólt ér el. Az Universitatea minden kiegyenlítés kísérlete csődött, főleg a masszív Victoria-védelem ellenállásán, azonban az egyetemi csapat játéka minden elfogadható szinten alig mozog. Rá sem lehet a játékosok ismerni. Ezzel szemben a Victoria állandóan támad, több gólhelyzete is adódik. A rendez játékú teltele előtt nyolc perccel a kétségbeesetten támadó Universitatea nehezen kiegyenlített. A meghosszabbításban végül is a nagyobb felkészültséget egyetemi csapat újabb három gólt lő és biztosítja önmagának a továbbjutás lehetőségét. A Victoria frissen, stílusosan játszott. A védőcsapat legjobbjá Konrád kapus. A gólokat Ferencz, illetve Szaniszló (2), Ploesteanu és Gaín lölték. Bihó Ceauranu.

Victoria—Crisana 3:2 (2:1, 2:2, 2:2). A Victoria csapata, de lehet az Universitatea is gyengébben játszott. Mégis két kapushibából kétfőre vezetése tesz szert. A Crisana szemre is zavaros, pontos, felépített támadások után az első félidőben egy gólt ér el, majd a másodikban ki is egyenlített. A meghosszabbításban váltakozó szerencsével támadnak a csapatok. Hol a Crisana, hol a Victoria jut gólszerzési lehetőséghez. A szerencse a Victoria-nak kedvez, amely a befejezés előtt két perccel megszerzi a győztes gólt. A Victoria mélyen formája alatt játszott, a Crisanaiban Szőke, Klein és Szaborszky voltak jók. Chicin timisoarai bíró gyengén vezette a mérkőzést és arról tett tanubizonyoságot, hogy a Victoriahoz közelebb áll, mint a Crisanahoz, amely tény segítségem sem fér össze a korrekcióját fogalommal.

Arad, Jiul—Gloria 2:1 (0:1). Háromezer néző, bíró dr. Ciurel. 17. p. Nicora, a második félidő 3. percében Mesené, 32. Videa. Meglepetés.

Timisoara, Juventus—CIAMT 1:0 (1:0). Kétezer néző, bíró dr. Russu. Szerencsés győzelem. Első félidő 15 percében De Vittori.

Chisinau, Venus—Sporting 3:1 (1:0). Gólok: Gruin 2 és Humis, illetve Lewiaki. 4000 néző, bíró Irimescu (Iasi).

Bucuresti. Ripensia—Unirea Tricolor 1:0 (0:0). Háromezer néző, bíró P. Vasile (Constanta). Szaencsés győzelem. Gólt a 88. p. Schwartz lötte.

Rapid—Jahn 7:3 (5:1). Bíró Gh. Puiu. 3000 néző. Gólok: Barátky (4), Bogdan, Batrin, Moldoveanu, illetve Pisc (2) és Hermann. Vulturii—Sportul Studentesc 2:1 (2:1), bíró Tica Iiescu. Gólok: Mayer (2), illetve Popescu.

Nemzeti Bajnokság B)

Oradea. Törekvés—CFR 4:1 (0:1).

Nemzeti Bajnokság C)

Cluj. CAC—Ariesul 2:0 (0:0).

Bistrita. Ceramica—Ind. Sarmel 2:1 (1:1).

Satmar. Ticolor—Barkochba 3:0 (1:0).

Oradea. Vestul—Maramures 4:1 (2:1).

Timisoara. Electrica—CFR Turnu-Severin 6:0 (2:0).

Lupeni. Minerul—Mica 4:0 (2:0).

Lugoj. LMTE—Banatul 0:0.

Tâgumures. MSE—Brasovia 1:0 (1:0).

Sibiu. HTV—Nitrometan 3:0 (1:0). NSE—Aquila 2:1 (1:1).

Barátságos mérkőzések

Craiova. CAO—Rovine Grivita 8:0 (3:0).

Ploesti. AMEFA—Tricolor 5:3 (3:2).

Külföldi eredmények

OLASZORSZÁG—MAGYARORSZÁG 2:0 (1:0)

Tőből jelentik: Negyvenöt ezer néző előtt játszották az Olaszország—Magyarország Európa Kupa mérkőzést, amelyet a gyengén összeállított magyar csapattal szemben az olasz nyert meg 2:0 (1:0) arányban. A mérkőzés nélkülözötte a hasonló mérkőzések színvonalát. A magyar csapatnak főleg a támadóso a volt gyenge. Caloussi és Frossi lötték a gólokat. A mérkőzést Bengarter (Svájc) vezette.

Hannover. Németország — Belgium 1:0 (1:0).

A Tour de Paris kerékpárversenyt a belga Daneels nyerte.

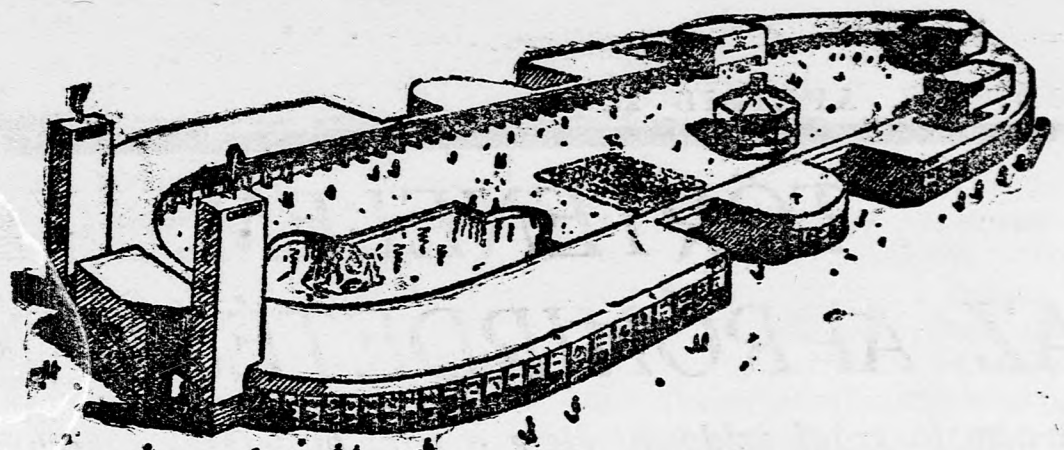
Berlin. Magyarország B)—Kelet-Németország 6:5 (2:2). Válogatot vízipólómérkőzés.

Budapest. Phöbus—Budafok 3:2 (1:0), Bocska—Kispest 2:1 (1:1), Budai 11—Halaadás 5:2 (2:0). Mindhárom bajnok.

Bécs. Admira—Postsport 1:1 (1:0), FC. Wien—Wacker 2:2 (2:0).

— A Haggibor teniszszók tudomására! A Calea Victoriei 117. sz. alatti pályák a játékosok rendelkezésére állanak. Jelentkezni a pályafelügyelőnél lehet. Szézőndij: felnőtteknek 550 lej, ifjúságiaknak 450 lej és gyermekeknek 350 lej. Tréner rendelkezésre áll. A sétatéri teniszpályákon is van még néhány hely és jó idő esetén a jövő héttől ott is lehet játszani 800 lej szézőndijért.

— Az új adótörvény magyarul Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Memorandumai 24. Ara 30, vidékre 40 lej.

A Budapesti Nemzetközi Vásár főtere.

Stadium-vonalban tartott, féld kilométer hosszú elliptikus pavillonsor köré a Nemzetközi Vásár főterét. Hozzá csatlakozik közel 30 terjedelmes csarnok, amely hajlékot ad a vásáron felsorakozó mintegy 200 ipari szakmának.

A Budapesti Nemzetközi Vásár féléru utazási kedvezménye április 20-án lép életbe.

SZÍNHÁZ-FILM

A színház román húsvétkor három napig itthon játszik

Színházunk körútját megszakítva a román húsvéti ünnepekre hazajön és nyolc előadást tart. A nyolc előadás alkalmával a társulat az évad nagysikerű operettjeit játéza el. Így május másodikán, vasárnap három, hétfőn három és kedden két előadás lesz.

Nyolc előadás lesz tehát s köztük kettő olcsó helyárakkal. Vasárnap délután 8 órakor Lehár Ferenc gyönyörű daljátéka, a Mosoly országa van műsoron olcsó helyárakkal. A másik olcsó helyáras előadás hétfőn délután három órakor lesz, amikor a szezon egyik igen jelentős sikert aratott operettje a Csodahajó kerül színre.

A két olcsó helyáras előadáson kívül a Hulló falevél, Meseáruház és a Házasság mutyiban váltakoznak a műsoron. Sem a Hulló falevél, sem a Meseáruház, sem pedig a Házasság mutyiban nem kerülhetek eddig annyiszor színre, hogy mindenki, aki a szépet, vidámot, jót szereti, megnézhette volna. Most tehát a román húsvéti ünnepeken, mindenki kedve szerint válogathatja meg ezek közül a kiemelkedő sikerű új operettek közül azt, amelyiket meg akarja nézni.

A jegypénztár már csütörtöktől kezdve árusítja az összes előadásokra a jegyeket.

HETI MŰSOR:

Május 2. vasárnap d. u. 3: A MOSOLY ORSZÁGA. Űrmössy Magda és Gari Gyula fellépésével, olcsó helyárakkal.)

d. u. 6: HULLÓ FALEVEL. (A főszerepekben Űrmössy Magda, Stefanidesz III, Sántha Ilona, Báza Éva, Jenei János, Csóka József, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Tebán János. Rendez: Gróf László.)

este 9: MESEÁRUHAZ. (A főszerepekben Sándor Stefi, Stefanidesz III, Wojticzki Elvira, Báza Éva, Jenei János, Fülöp Sándor, Csóka József, Forgács Sándor, Deésy Jenő, Gari Gyula, Csengeri Aladár. Rendező: Gróf László.)

Május 3. hétfő d. u. 3: CSODAHAJÓ. (Olcsó helyárakkal.)

d. u. 6: MESEÁRUHAZ.

este 9: HULLÓ FALEVEL.

Május 4. kedd d. u. 5: HÁZASSÁG MUTYIBAN. (Jenei, Köbor, Schreiber hatalmas sikerrel bemutatott új operettje, a Gróf László rendezésében. Főszereplők: Űrmössy Magda, Sándor Stefi, Stefanidesz III, Wojticzki Elvira, Báza Éva, Miklóssy Margit, Czopán Flóri. Beness Ilona, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Tebán János.)

este 9: HÁZASSÁG MUTYIBAN. (Bucsu-előadás.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda, április 28: Tannhauser.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Két nagyon jó premier egy helyárért: I. A nagy refrén. Főszerepekben: Fernand Gravey, Signoret, Jeanne Albert, Richard Heymann remek zenéje. A francia filmek legszébbje. II. A száguldó nyíl. A legizgalmasabb cowboy újdonság. Rex a csodáló látványos bravurjai. Előadások kezdete: I. A nagy refrén 3.20, 6.20, 9.20 órakor. II. A száguldó nyíl 4.30, 7.30 és 10.30 órakor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Dupla műsor: I. Lebilincelt szenvedély. Dráma. Barbara Stanwyk, Pat O'Brien. II. Jönnek a tengerészek. Vigjáték. James Cagney, Gloria Stuart. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Kedden, szerdán 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. A végzet. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Constance Benett és Herbert Marshall. II. A diktátor. Dráma. Fősz.: Clive Brook és Madeline Carroll. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Finzler ruhafestő és tisztító. Telefon 505. Str. T. Vladimirescu 11. sz. Elsőrendű munka! Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Keresek egy jó zsidó családból való kifutóifut. Cím a kiadóban.

Jömegejelentésű utazó keres bármilyen szakmabeli állást. Szívólyes megkereséseket „Szorgalmas” jellegre kérek.

Eladó villa. Elegáns, modern, komfortos, télikertes, emeletes, napos. Garage. Str. De-lavancea 1.

Olcsón eladó öt varrógép bőrszatyú készítéshez és két széria férfi és női kaliber. Katz, Targumures, Str. Eminescu 34. Telefon 357.

Elegánsan butorozott szoba, fürdőszoba használatlan kiadó. Str. Gojdu 2. I. em. 6.

5-6 millió lejjel rendelkező koránál sokkal fiatalabbnak látszó 40 év körüli csinos, szép, nagyműveltségű, nemeslelkű, független özvegy urinő férjhez menne előkelő izr. urhoz. Összeköttetést létrehoz Engel Jeremiás Brasov, P. Libertății 14., kinél számos minden rangú kitűnő partie előjegyzésben van.

Májusi költőzködéskor villany-, víz- és rádiószerelelt legolcsóbban vállal az Electrovox cég Regina Maria 3. Ugyanott a legmodernebb osillárok és rádiók kaphatók részletfizetésre is.

Vannak jó állapotban levő 1/100-as, 1/100-as, 10/100-as és 10/100-as kötégepet. Cím: Terkel-taub Mihály Oradea, Piața Mihai Viteazul 5.

A
Bucure
a zajt m
és megke
Mit tu
rosról?
Élt és r
bim, a n
A bucur
kozni a
val, ezér
ioncoltat
sabb int
Tudjuk
jon háb
tériuma,
la Jancu
üzlet va
nincs t
mikve, e
a híres
hogy te
coljon"
demei v
purkor a
füzeteke
sárol abl
„lekach”
bimak h
az a vá
fogy a c
sult fel
általában
a város,
számít a
No de
néhány
néhány
borodik

Bucur
Nem ön
egyesüle
elven ál
dett vol
munkája
hitközsé
a Schor
zással.
legkomo
oldalon
A cso
gyalások
nem me
a nagy
sák nek
Birna
találkoz
előadják
szükség
talmud-
— Ur
a nagy
vannak.
— Ep
Weiss
olyan a
günk, a
megbíz
S ma
ortodox
untalan
hát biz
szerint
mert —
nem kö
— Ho
latosan.
figyelje
gyok, s
vagyok,
neamtm
már a
kor azt
ser? Na

Egyik
volt eg
mációk,
szép na
gedett.
van esu
mestere
ber err
a tóra e
tornak,
épülése
a kánt
ban ren
áldotta
áldja m
gyógyul
nak,
gazdája
javára...
Ugy
elkallód

A bucaresti zsidók görbe tükre...

A treffi hitközségi elnök, a hadaist mondó keresztény templomszolgá és egyéb bucaresti furcsaságok

Bucuresti, április 26. Ha megszoktad kissé a zajt meg a szédületes iramot, megindulsz és megkeresed a zsidó Bucurestet.

Mit tud az átlag transzilván zsidó a fővárosról? Hogy 80-90 esztendővel ezelőtt itt éltek és rabbiskodott Reb Májor Leibis Mál-bim, a nagy biblia-kommentátor és nyelvész. A bucaresti zsidók nem birtak megbarátkozni a fanatikus, szigorú és puritán rabbi-val, ezért annak idején lecsukatták és kitoloncoltatták a városból, — s most legfontosabb intézményeikről nézzük meg...

Tudjuk, hogy itt minden „brisz” és „did-jon háben” vasárnapra esik, a köserség kritériuma, hogy nem használják sertéshúst, a la Jancu si Strul, az egész városban 4 olyan tizlet van, amelyet szombaton lezárnak, nincs beszédmű, meg tóratanulás, meg mikve, ez az a hely, ahol a Chevra Kaddisa, a híres „Sacra” regulamentben szabályozza, hogy temetésen a kántor hányszor „krechtoljon” (nyögjön) aszerint, hogy milyen érdemei vannak az elhunytak: ahol jomkipurkor a templomudvaron árulják a „jizkor”-füzeteket s ahol kivétel nélkül mindenki vásárol abból a speciális ünnepi tésztaból, amit „lekach”-nak neveznek, mert enélkül el sem bírnak képzelni egy boldog üzentendőt... Ez az a város, ahol nevéstégesen kicsi tételben fogy a cicesz meg a tilin, de annál több súlyt fektetnek a „gemilesz cheszedre” és általában a szegények támogatására. Ez az a város, ahol a legnagyobb zsidó ünnepnek számít a chámisa-ászár meg a purim, ahol... No de hagyjuk ezt és mutassunk be inkább néhány jellemzőbb epizódot, rajzoljunk fel néhány karaktervonalat, talán ezáltal kidomborodik a bucaresti zsidóság portréja.

A transzilvániai kolónia és a „kóser” hitközségi elnök

Bucurestiben kis transzilván kolónia is él. Nem önálló hitközség, amolyan templom-egyesület-féle, amely a „Landsmannschaft” elvén alapszik. Ez a kis csoport beilleszkedett volna normális hitközségi keretekbe, de munkáját évek óta elgáncsolják. Hol a nagy hitközséggel, a Comunitatea-val volt baj, hol a Schor-féle ugynevezett ortodox vállalkozással. Ebben a kis csoportban, melynek a legkomolyabb létjogosultsága van, mindkét oldalon súlyos ellenfelet láttak.

A csoport vezetői elhatározták, hogy tárgyalásokat kezdenek a Comunitatea-val. Ha nem megy másképpen, gondolták, ám legyen a nagy hitközség égizse alatt, csak biztosítsák nekünk belső vallási autonómiánkat.

Birman szenátor, hitközségi elnök lakásán találkoztak a felek. A transzilván ortodoxok előadják követeléseiket, elmondják, hogy szükségük van sakterre, templomra, dajenre, talnud-tórára, mikvére és másgiechokra.

— Uram — mondja erre Birman elnök — a nagy hitközségnek fölös számu tisztviselői vannak. Kérem, rendelkezésükre állanak.

— Eppen itt van a hiba — adja vissza Weiss Jenő igazgató — mivelhogy nekünk olyan vallási funkcionáriusokra van szükségünk, akik a mi vallási felfogásunk szerint megbízhatók.

S magyarázni kezdett ortodox szellemről, ortodox rabbinikus approbációról és minduntalan visszatért a „kásrusz”-hoz. Hogy hát bizony transzilván ortodox fogalmak szerint a bucaresti „sechita” nem élvezhető, mert — bárhogyan szépítsük a dolgot — ez nem kóser.

— Hogyan? — tört ki Birman elnök indulatosan. Az én házam nem kóser? Hát ide figyeljenek uraim: én hitközségi elnök vagyok, szenátor vagyok, tiszteletbeli konzul vagyok, — az én asztalomnál evett már a neamígyei püspök, én vendégül láttam már a híres Drágulescu tábornokot — s akkor azt mondják, hogy az én házam nem kóser? Nahát...

„Mi sebérach” a haldokló verseny-lőért

Egyik bucarestii nagy cég tulajdonosának volt egy versenylova, ha helyesek az információk, Copilă néven beszéltek róla. Egy szép napon Copilă, a drága kanca megbetegedett. A versenystálló tulajdonos kétségbe van esve. Próbálkoznak állatorvosok, istálló-mesterek, de eredménytelenül. A gazdag ember erre gondol egyet, elmegy a templumba, a tóra elé citáltatja magát és diktálja a kántornak, hogy recitáljon el egy nagybeteg felépülése érdekében szóló „mi sebérach”-ot. S a kántor mélabus tenorban énekel, s hangjában remeg a részvét, hogy hát az, aki megáldotta az ösatyákat meg az ösanyákat, az áldja meg és küldjön a magasságos egekől gyógyulást, testi és lelki felépülést, Copilă-nak, mivelhogy az ő érdekében nemeslelkű gazdája 5 ezer lejű adományozott a templu javára...

Ugy látszik azonban, hogy a kántor imája elkallódott, valamelyik kis bohókás angyal

a tréfa kedvéért nem juttatta azt el az illetékes fórumhoz, s Copilă pár nap mulva hosszu és kinos szenvedések után — elhullott.

A következő szombaton a gazdag ember újra a tóra elé állott és utasítására elénekelte a kántor az „El mulé ráchmim”-ot. Hogy hát az a Mindenható, aki a magasságokban honol, juttassa teljes megnyugváshoz a Sechina védőszárnyai alatt Copilă lelkét, mivelhogy — a versenystálló tulajdonos újabb 5 ezret szotyogtatott...

A 13. században az emberiség ott tartott, hogy a tridanti zsinat határozatilag kellett kimondja, miszerint — az asszonynak is van lelke. 1937-ben egy bucaresti zsinagógában rájöttek arra, hogy a versenylónak is van lelke — ha a gazdája özetret ad a templu javára...

Ahol „gaj” is mondhat kaddist...

A Mamular uccában van a Fraterna egyesület zsinagógája. Gyönyörű templom, hat-száz férőhellyel, amely egyébként arról is nevezetes, hogy itt imádkozik Sikele Galin, az ország legjobb kántora. Az egyik falon nyomtatott plakát van kifüggesztve, melyen az alábbi szöveg olvasható:

Szeretett hittestvéreink,

Ahhoz, hogy ezt a szent hajlékot fenntarthassuk, alapokra van szükségünk, s kérünk, sziveskedjétek tudomásul venni, hogy kérésünk nem vehet részt és nem adhat segédletet semmilyen járceittal kapcsolatos istentiszteleten (El mulé ráchmim) csakis az alábbi minimális taxák lefizetése ellenében:

Ceremonia de lux (a főkántor és a kórus által celebrálva) Lei 200.

I. osztályu ceremónia (El mulé ráchmim) kórus nélkül Lei 100.

El mulé ráchmim prost (szimpla, egyszerű, az intendáns által) Lei 40.

Eddig a plakát. Még csak annyit hozzáfűzni valónk van a dologhoz, hogy az intendánsnak titulatú sámesz — nem zsidó.

A Fraterna zsinagóga el mulé ráchmim-tarifájában közte és az ország első kántora között 60 lej differencia van. A kántor javára.

Annyi előny csak jár a zsidó kántornak — amikor el mulé ráchmim-ról van szó...

A csengettyis sakter és a cseléd szerepe

A Dudesti-negyednek abban a részében, ahol az uccán sütik a gratar-t meg a mititei-t, ott, ahol az ember behunyt szemmel is megáldaphatja, hogy külvárosban van, csengőszóra lesznek figyelmes. Ugy szól ez a csengő, mint a kisvárosban a szemetes csengője. Kicsi, rötszakálú zsidó áll az udvar közepén és kétszer-háromszor elkiáltja:

— Ver hat ci koj'n? (Kinek van vágatni valója?)

Ő a bucaresti sakter. Az oltyán, aki szemet, vajtat, petroleumot, csirkét, szőlőt, fagyhagymát árul — kiabál. Csak kiabál. A sakter csenget is. Végeredményben ez a csengő egy kicsit a külvárosi zsidó szívéhez is szól.

Figyelem a vágatási jelenetet. A kis cseléd lány hozza a csirkét meg a pénzt. A sakter elveszi a pénzt, a szakállához dörzsöli (seافت, első kereset) megköpi, aztán mosolyogva a zsebébe csuszítja. Majd előveszi a kést, egy-kettő, kész, s miközben a csirke utolsókat csapdos szányaival, az alábbi párbeszéd folyik le közöttük:

Sakter: Osztan mond csak, azért hoztalak én ide, egy ilyen finom uri helyre, hogy te Berlinek add a csirkét?

Cselédlány: Esküszöm, vasárnap nem vágattunk, a mézszárszékéből hoztam lust.

Sakter: Mit ígért neked Berli?

Cselédlány: (zavartan) 20 lejt minden hónapban.

Sakter: En is megadom a polt, de megbecsüld magad.

Cselédlány (a csirke után nyul): Megértettem.

A következő percben a másik udvarban szól a csengő. Uglátszik a sakternek kiépített klienturája van.

Kis színlát a bucaresti zsidóság életéből. A sakter, aki csengővel a kezében járja be a külvárost, s aki egyetlen cselédszerző is, spercet, vagy mondjuk haszonrészesedést ad a szolgálóknak, hogy ne Berlinek, a konkurrensnek, hanem neki hozzák a csirkét. A mőhél a bábaasszonnyal áll összeköttesben, hogy őt ajánlja az örömházban, ahol ujjszültött flugyernek van, ugyancsak kellő haszonrészesedés ellenében.

Csupa üzlet, csupa sperc...

Ebben a csepp vízben ugylátszik mégis benne van az egész tenger...

A bucaresti csodarabbik

Még lehetne írni az ugynevezett csodarabbikról, akik egytől-egyik csupa „marele ra-

bin”, hiszékeny asszonyok számára rendelő-órát tartanak, s hirdetésük ott van a Dimineața vasárnap számában Ras Hamud, a fakir és Tipia, a mindentudó jósmó hirdetése mellett.

Lehetne írni Berger rabbirol, a kaddis-specialistáról, aki vállal kaddis-mondást, misna-tanulást a halott lelki üdvéért, evidenciában tartja az évfordulókat kartotékrendszerrel és gépirókissasszonnyal dolgozik, és akinek a dosszárszámja meghaladja a kétezret.

Lehetne írni regáti asszimilánsokról, akik a podoliai gettó jiddis akcentusával beszélnek a románt; cionistákról, akik olyan összegeket áldoznak Palesztina-célokra, amilyenekről a mi gazdagjaink még csak nem is álmodnak; regáti zsidó családokról; zsidó karrerekről; a 14 esztendő Ilonkáról, a cluji zsidó szabad kislányról, aki tánczeseni és az Alhambra sztárja; hivatalos rabbiokról, akik a szószéket hirdetik, hogy szent nap ugyan a szombat, de bizony itt Bucurestiben aki nem dolgozik szombaton, annak megóvatóják hétfőn a váltóját; a vacáresti korcsmákról, ahol jiddis dal mellett mulatnak s ahol megérted, miért volt éppen ez a talaj

Ne szedjen olyan hashajtót!

mely drasztikusan hat, hanem egy olyat, melynek hatása lassan, fokozatosan mértékben hat. Ilyen módon elkerüli a görcsöket és a hasmenést. „Leopills” egyesíti magában az ideális hashajtó minden feltételét, mert ezen pilulák hatása nem drasztikus, amellet azonban állandó. Még krónikus székrekedés esetén is, „Leopills” rendszeres székletet eredményez. Kizárólag nővényi anyagokból készült.

Dobozok 30.— és 80.— leért minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók.

LEOPILLS

alkalmas arra, hogy belőle nőjjon ki az első jiddis színész.

Es külön strófát kéne zengeni a transzilván zsidórol, aki gyökértelenül tengődik a fővárosban, aki nem tud akklimatizálódni, s ezer akadály áll útjában annak, hogy visszaállítsa előbbi létformáit.

De minderről — más alkalommal.

Schön Dezső.

Egy 1923-ban Amerikában elcsattant pofon különös epilógusa az oradeai tábla előtt

Vastag Jánost ötévi börtönre ítélték Amerikában, mert felesége bajszemét kiütötte és meg szabadult ki a börtönből, hogy feleségére irassa transzilvánti földjét

Oradea, április 26. (Az Uj Kelet tud.) Szokatlanul érdekes per került az oradeai tábla elé. A per — egy Amerikában elcsattant pofon körül forgott s szereplői Vastag János Moftimul Mic (Salajmegeye) községi gazdálkodó és felesége voltak.

Mint a kerestből kiderült, Vastag János és felesége 1923 táján kivándoroltak Amerikába s itt Joungstown Ohio városban telepedtek le. A férfi különböző vállalkozásokban fogott és feleségével együtt szépen kerestek.

Első éveikben nagyon jól ki is jöttek, de később a békesség felborult és szakadatlanul veszekedtek. Az egyik veszekedés során aztán Vastag János olyan szerencsétlenül találta megütni feleségét, hogy az asszony balszemét súlyosan megsérült és később el is vesztette szemévilágát.

A brutális férj bíróság elé került s mivel az Egyesült Államokban rendkívül szigoruan veszik a növédelmet, Vastag Jánost, felesége bántalmazása miatt, nemkevesebb, mint ötévi börtönre ítélték.

Az ítélet hamarosan jogerőre is emelkedett és Vastag János bevonult a börtönbe. A peches ember már azt hitte, hogy mind az öt évet le kell töltsen, de egy szép napon megjelent a börtönben felesége és különös ajánlatot tett.

Az ajánlat lényege az volt, hogy

Vastag János irassa rá Moftimul Micban levő földjét és házáat s akkor ki szabadítja a börtönből,

illetve perujrafelvétel után visszavonja feljelentését.

Vastag János előtt nem sok ut állt, felesége ajánlatát elfogadta s a börtönben két nappal jelenlétében adásvételi szerződést kötött, melynek értelmében „eladta” feleségének moftimuli földjét és házáat.

Az asszony a szerződés megkötése után folyamatba tette a szükséges lépéseket és Vastag János hamarosan kiszabadult a börtönből.

A börtönben eltöltött idő azonban alaposan elvette kedvét az „uj világ”-tól és Vastag János hamarosan hazahajózott, abban a szent meggyőződésben, hogy felesége nem veszi komolyan a szerződést és ő beülhet moftimulti birtokába.

Vastagné azonban egész más véleményre volt az ügyekről s amikor az ura hazakerkezett ő, az adásvételi szerződés alapján már mindent a nevére íratott. Vastag János egyideig próbálta feleségét szép szóval meggyőzni a szerződés semmis volta felől, majd amikor ez nem sikerült — beperelte feleségét és kérte a szerződés megsemmisítését.

Első fokon a zalauai törvényszék elé került az érdekes kereset s itt Vastag János hivatkozott arra, hogy a szerződés nincs közzjegyzői okiratban foglalva s így szabálytalan. Ettől eltérte viszont a felesége kényszerhelyzetben irattatta vele alá a szerződést

s így azt mindenképpen meg kell semmisíteni.

Atörvényszék helyt is adott a keresetnek és a börtönben kötött adásvételi szerződést megsemmisítette.

Másodfokon az oradeai tábla elé került az ügy s itt érdekes jogi vitára került sor. A férj ügyvédje, dr. Maior Miklós kérte az eső foku határozat jóváhagyását és hivatkozott arra a jogi tételre, melynek értelmében a szerződést az ingatlan helyének törvénye szerint kell megkötni.

Ezzel szemben Jancu Cornél dr, az asszony jogi képviselője a lex loci contractus jogi elvre hivatkozott, azaz arra, hogy a szerződést, a szerződéskötés helyén érvényes törvények alapján kell megszerkeszteni.

A szóbanforgó adásvételi szerződés viszont az amerikai törvények teljes figyelembevételével és tiszteletben tartásával lett megkötve és így minden szempontból érvényes.

A tábla még nem döntött az érdekes ügyben, hanem elrendelte az eredeti amerikai törvénykönyvek beszerzését annak megállapítására, vajjon a szerződés valóban előírászerűen készült.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 30-tól május 10-ig.

50%-os utazási kedvezmény

Vízummentes határátlépés.

Vásárgazdálkodó egyenként 120 leért, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási irodák és a Wagons Lits-Cook irodák összes fiókjainál.

Es „Economia” Cluj, Piața Unirii No. 23. sz.

HIREK

Atköltözteti uj lakásába csillárjait, radióját

'Constructio'
Piața Unirii 31. Telefon: 93.

Lengyel bizottság indult Madagaszkárba. Varsóból jelentik: Lengyelországból expedíció indult el Madagaszkárba az ottani zsidó bevándorlási lehetőségek tanulmányozására. A lengyel bizottságban két zsidó emigráció szakértő is részt vesz Salamon Dyk és Leon Alter személyében.

Megdrágult a mújég. A városházán kaptuk az értesülést, hogy május elsejétől megdrágul a mújég. A mújéget Clujon tudva levőleg a város tulajdonát képező jéggyárban készítik és így a város vezetősége saját belátása szerint, az új költségvetés előirányzatának megfelelően, május elsejétől két lejjel megdrágítja a tábla jégét. Az eddigi kilenc lej helyett tehát május elsejétől 11 lej kell fizetni egy tábla jégért.

Uj napilap indul Bucarestben. Május 6-án, csütörtökön új napilap jelenik meg Bucarestben, Grigore Gafencu, a nemzetipárti pártnak elölle volt külügyi, majd miniszterelnökségi államtitkárának főszerkesztése mellett. A lap, mely közreadott hírdeményeiben abszolút tárgyilagosságot és korrektiséget ígér, a legjobb román újságírók közreműködésével indul. Corteanu, Pisani, Cezar Petrescu, Vasile Munteanu, stb. lesznek a lap munkatársai. A Timpul reggelenként fog megjelenni és ára csak 2 lej lesz.

A fejtűrés és a migrén, akkor, ha ezek béműködés és a gyomoremésztés zavaraiól erednek, gyakran már egy pohár természetes „Ferenc Vöze” keserűviz használata után is megszűnnek. Az orvosok ajánlják.

Rust német birodalmi igazságügyi miniszter Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Egy német turistahajóval, amely 500 turisták hozott az országba, dr. Bernhard Rust német birodalmi igazságügyminiszter és felesége, Karl Fürstenberg herceg és von Redern gróf, volt miniszter is Palesztinába érkezett. Dr. Rust egyike a Harmadik Birodalom legszükségesebb antiszemitaiknak.

A leleplezett vasuti zsebmetsző halála. Bucarestből jelentik: Ploesti állomáson egy befutó személyvonat egyik vagonjának tetején Gheorghe Vadu ismert zsebtolvaj holttestére akadtak. Megállapítást nyert, hogy Vadu lopást kísérelt meg menetközben, de leleplezték, mire a kocsijára menekült. Amikor a vonat egy hid alatt haladt el, életét vesztette.

A CFR új valutabeváltási árfolyamai. Bucarestből jelentik: A CFR új valutabeváltási árfolyamai május 1-től: egyiptomi font 717-81 lej, holland forint 77.71 lej, drachma 1.16, dinár 3.08, német márka 39.90, belga frank 4.74, belgas 23.69, pengő 28.79, dán korona 31.36, török font 111.94, font-sterling 700.38, pezeta 19.51, olasz lira 7.24, dollár 142.86, francia frank 6.34, csehkorona 4-95, léva 1.26, palesztinai font 699.69, zloty 26.83, osztrák silling 27.78, svájci frank 31.92. A fenti árfolyamokhoz 38 százalékos felár adandó hozzá.

Mindenkinek

legdrágább kincse az

Egészség

hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 56, Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

Hétfőn három napra mozgósították a munkatáborokat. Bucarestből jelentik: Hétfőn, április 26-án reggel országsszerte megkezdődött a közhasznú munkaszolgálat. A katonai kiképzésben részesülő ifjak három évfolyamát, az 1918, 1919 és 1920 kontingenst három napra összehívták. A három nap alatt a 350 ezer főnyi tömeg agronomok, szőlőtermelők stb. vezetése mellett utakat foglaltak fel, legelőket burjánzóktól megtisztítottak, mocsarakat kiszáritani, hósi temetőket, iskolákat és városrészeket körül kerítéseket építeni. A megkezdett munkákat három nap alatt be kell fejezni.

A zsidó menekültek kiutasítása Portugáliából. Párizsból jelentik: Sir Neil Malcolm népszövetségi menekültügyi főbiztos több ízben interveniált már a portugál kormánynál a németországi menekültek sorozatos kiutasítása ellen. A kormány határozott ígéretet tett a főbiztos kívánságának teljesítésére. Miután azonban ennek ellenére is tovább tart a zsidó menekültek kiutasítása a „Hicem” emigrációs szervezet újabb intervencióra kérte fel Sir Neil Malcolmot, aki újabb lépéseket tett a portugál kormánynál.

Tárgumores mellett két parasztembert elgázolt a vonat. Bucarestből jelentik: A CFR jelentése szerint Tg-Mures közelében a 4036. számú vonat a 1776. számú órház közelében egy utkereszteződésnél elütött egy szekeret, amelyben két gazda ült. Mindkettő meghalt, nevük egyelőre ismeretlen.

Tavaszi és nyári szöveklőnlegességeim megérkeztek.

Silberger I. uriszabóság
Str. Memorandului 10.

Rövid hírek mindenünnen. Mititza Constantinescu a Banca Nationala kormányzója tegnap este az angol fővárosba érkezett, ahol a román követség tagjai fogadták. Neufchâtel svájci kantonban népszavazás alapján a kommunista pártot megszüntették. — A tkói villamos- és autóbusszstrájk véget ért, az igazgatóság 10 százalékos béremelést adott az összes alkalmazottnak. — Williamston amerikai helyiségben (Pennsylvania állam) egy szénbányában robbanás történt. A robbanásnak 5 halottja, több súlyos sebesültje van.

Felhívás Cluj magánalkalmazottaihoz. Keddén, április 27-én este 8 órakor a str. Văii 7 sz. alatti otthonban magánalkalmazotti gyűlést tartunk, melyen foglalkozunk a május 1-i munkaszünet ügyével, valamint az etnikai arányszámra vonatkozó rendelet törvénytervezettel. Minden cluj magánalkalmazottal és kereskedelmi alkalmazottal megjelenésére okvetlen számít a szakszervezet Vezetősége.

Bárnaleva ünnepély Dejen. Dr Weinberger Manó, a deji helyicsoport volt elnöke és Weinberger Alice, a Wizo elnöknője szombaton ünnepelték Erik fiuk bármicváját fényes keketek között. Ez alkalommal az egész város felkereste a tekintélyes és közszeretettel örvendő családot szerencseváltóival. Az értelmesen és átérzéssel előadott magaszámnyalású dívet a közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta.

Davila Mozgó

Keddén, szerdán

Keresztes hadjárat

Cecil B. Mille hatalmas filmalkotása
Helyárak 15 és 21 lej. Előadás kezdete 3, 5, 7, 9 órakor.

Weizmann és Brodetsky a gyarmati hivatalban. Londonból jelentik: Dr. Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet elnöke és Brodetsky professor az exekutive tagja és politikai referense tegnap hosszas tanácskozást folytatott a gyarmatiügyi hivatalban Ormsby-Gore miniszterrel a Palesztinával kapcsolatos politikai kérdésekről. A tárgyalásról nem adtak ki semmilyen kommunikét.

Házasság. Hirsch Rózsika és Salomon Izsó ezuton értesítik rokonaikat és ismerőseiket, hogy folyó hó 29-én délután fél 4 órakor tartják esküvőjüket a str. Paris-ban levő izr. nagytemplomban.

8000 CERTIFIKÁTOT KAP A JEWISH AGENCY? Jeruzsálemből jelentik: A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a Jewish Agency exekutiveje 11 ezer certifikátot kért a palesztinai kormánytól az 1937 április-októberi félévre. A kormány által, a palesztinai munkalehetőségek megvizsgálására kiküldött bizottság, amelynek két arab és egy zsidó a tagja, megállapította, hogy nyolcezer új zsidó munkás számára van hely Palesztinában. Az új certifikát kvóta ügyében a főkormányzó és a gyarmatiügyi hivatal fog véglegesen dönteni a bizottság előterjesztése alapján.

Predeáln havazott. Bucarestből jelentik: A Prahova völgyében Azugától Predealig ma hajnalban havazni kezdett. Több centiméter vastagságú hóréteg rakódott le, amely azonban a felkelő napon olvadni kezdett.

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dumas doktor vichyi szatorvos „A reuma és a reumatikus betegségek” című munkájában írja: Ha elakarjuk érni a reuma által okozott betegségek tüneteinek megszüntetését, akkor át kell alakítanunk a szervezetet oma részét, amelyen ezek a reumatikus betegségek fejlődnek, küzdenünk kell a hajlamosság, az artritizmust okozó húgysavas lerakódások ellen. Fentközltek alátámasztására közöljük az alanti megfigyelést:

Megfigyelőlap 1) X... urhölgy, 45 éves, egy regelen magához hivatott. Két napja nagyon erős fájdalmakat érez bal felső karjában. A fájdalom jellemzésére azt mondja, hogy „madárszörny” formájú területen éri a fájdalmakat. A valóságban: spontán, nagyon éles fájdalmak, amelyeket a legkisebb mozdulatra, vagy nyomásra fokozódnak: a fájdalmas terület a háterinc baloldalsán kezdődik a lapocka területét folytatódva, az egész vállra és karra kiterjed. Főként a felső-kar alsó része különösen fájdalmas, az ízületekben semmi. Az izomerő annyira legyengült, hogy a beteg nem tud velem kezni adni... A fájdalmak türethetetlenek éjjel nem tud aludni. Antipyrin, exalgin, fanecetin kezelés sem képes a fájdalmakat enyhíteni. Eredménytelen maradt 2 és fél gram aspirin.

forró téglák, sőt egy erős chloral bromurel és morfiumból álló folyadék előírása is. Mindezek alk hoztak pár órai álmot. Tekintettel arra, hogy a betegnél, már hosszabb ideje, az artritizmus tünetei mutatkoznak, azt tanácsoltam, hogy szedjen naponta 3 kanál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozott. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem győgyultnak érzi magát. Nehány nap múlva ismét hívnak: a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panaszolja, hogy a fájdalom nem mutat el teljesen. Elrendeltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t. X... urhölgyet 8 nap múlva láttam ismét, és teljesen helyre volt állva egészsége.

AZ URODONALT HOSSZU ESZTENDOK OTA DICSÉRIK a világ legnagyobb orvosai

- Az URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI
- 1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
- 2. Az URODONAL kúra alkalmával nem kell különleges étrendet követnünk.
- 3. Szedhető az év bármely szakában.

A társadalombiztosító intézet orvosi kassza is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

Sheaffer's vacuum töltőtoll

A fehér pontos átlátszó egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A Sheaffer's töltőtollnak megvan mindama előnye, amelyet egy korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk, ezenfelül 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

A fehérpontos Sheaffer tollért a gyár egész életre szóló garanciát vállal. Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható 600 lejtől 2500 lejig. Ha nem kaphat valódi Sheaffer tollat a közeli könyvkereskedésben, úgy forduljon a romániai vezérképvisülethez:

A. Kaufman și fiul Sighet

A Zsidó Közkórház-egyesület közgyűlése

A szokatlanul nagy érdeklődés, mely ezt a gyűlést kísérte, a legjobb bizonyítéka annak, hogy a kórház ügye mennyire a cluj és a transzilvániai zsidóság szívügye is egyben. A tegnapi közgyűlésnek különös jelentőséget kölcsönzött az, hogy dr. Sebestyén József elnök ezuttal a tízedik évzáró közgyűlést vezeti le és így a kórház ezévi jubilál. Az elnöki jelentés kiemelte, hogy ez az évtized sikereiben gazdag volt, mert a kórház a kezdeti stádiumból minta-intézménnyé fejlődött, példát adott más zsidó testületeknek és a játékonyságot igazán nagyszabású mértékben gyakorolta, emellett a tudományos továbbképzésnek is minden tekintetben nagy szolgálatakat tett. Az egyesület a kezdet anyagi nehézségein már túl van, azonban még sok a tennivaló és ezeknek maradéktalan megvalósítására elvárja Transzilvánia zsidó nagyközönségének támogatását.

A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után dr. Neufeld Jenő főtitkár az egyesület eddigi megvalósított célkitűzéseit ismertette és egyben részletes programot nyújtott a közeljövőben és a később megvalósítandó feladatokról. Rózsa Mór mint a propagandabizottság elnöke ismertette azt a szeretetteljes fogadtatást, amelyben a Kórházegyesület kiküldötteit Devan, a Julivölgyében, Salajban, Brasovban, Sibuban, Mediason, Bistitan, stb. illették és ebből egyrészt azt a következtetést vonta le, hogy a propaganda szülkséges, másrészt az feltétlenül eredményes, mert a vidék ismeri és méltányolja a kórház működését. Dr. Fenichel Mór igazgató-főorvos a kórház statisztikájából mutatja ki, hogy a kórház ezévi sokkal több ingyenes beteget látott el, mint előbb, a betegek valláskülönbőség nélkül látogatják a kórházat (30 százalékal másvallású) és 45 százalékal vidéki, ami a kórház sürgős kibővítését is indokolja.

A közgyűlés a jelentéseket egyhangulag tudomásul vette, mely után Kelemen Bernát referálta és részletesen megindokolta az egyesület és kórház multévi zárszámadásait, melyeket a közgyűlés tudomásul vett és a vezetőségnek a felmentvényt minden irányban megadta. Ellsmeréssel vette tudomásul a közgyűlés Biró Andor indítványára a kórház rendezvényeinek újabb rekordsikerét, különösen a kórházi bálét, melyekévt az elismerés elsősorban dr. Fischer Tivadarnét és dr. Sebestyén Józsefnét illeti meg. Dr. Sebestyén József bejelentik, hogy a kórház egy újabb társassorsjáték rendezésére nyert engedélyt és javasolja az előrehaladott időre való tekintettel, hogy a tisztújítást egy újabb közgyűlés ejtse meg, amely indítványt egyhangulag elfogadták.

Zsidó bevándorlás Birobidzsanba. Moszkvából jelentik: Hivatalos közlemény szerint 1937 első negyedében 94 család és 199 magánember, összesen 469 egyén vándorolt be Birobidzsanba.

UJ KELET Legújabb hírek

Nem engedélyezték a május elsejei munkásfelvonulásokat

BUCURESTI, április 26. A „Facla” jelentése szerint a munkás szervezetek rendeletet kaptak a belügyminisztériumtól, amelyben tudomásukra hozzák, hogy a kormány ebben az évben nem engedélyezi a május elsejei munkástüntetéseket. Csúpan ahhoz járultak hozzá, hogy a munkásokban gyűlést tartsanak. A mezei ünnepség megtartását nem engedélyezték azzal, hogy elejét akarják venni esetleges zavargásoknak.

Brüsszelbe érkezett Eden angol külügyminiszter

BRÜSSZEL, április 26. Eden angol külügyminiszter tegnap délután érkezett meg feleségével a brüsszeli repülőtérre. Ma délután Spaak külügyminiszterrel tárgyal, délután Lipót belga király előtt jelenik meg kihallgatáson. Este díszlakoma lesz Eden tiszteletére, aki minden bizonnyal felhasználja az alkalmat arra, hogy külpolitikai beszédet tartson.

Hitler vezér és kancellár tegnap Berchtesgadenben fogadta Röder magyar honvédelmi minisztert.

Újabb brüsszeli jelentés szerint Eden és a többi angol delegátusnak van Zeeland és Spaak belga megbízottakkal való első tanácskozása után közleményt adtak ki, amely így szól: „Természetesen tanulmányozás alá vettük mindazokat a kérdéseket, amelyek a két országot érdeklik. Igen elégedettek vagyunk ezen első értekezlet eredményével. Van Zeeland délután ismét tanácskozott Edennel. A tanácskozást ma reggel folytatják.

— 28.000 szervezett cionista Amerikában. Newyorkból jelentik: A cionista helyi csoportok vezetőinek konferenciáján megállapították, hogy az amerikai cionista szervezetnek 28.000 aktív és fizető tagja van. Tavaly óta 26 százalékkal növekedett a szervezett cionisták száma.

Váltsátok meg a sékelt

a 20-ik jubileárius cionista világkongresszus választásaira!

Készül Pop Valer harmadik nemzeti munkavédelmi törvénytervezete?

Különbséget tenne a törvénytervezet bel- és külföldi tőke között az arányosítás kérdésében

Bucuresti, április 26. (Az Uj Kelet tud.) Egyes bucaresti lapok közleményei azt mutatják, hogy Pop Valer ipar és kereskedelemügyi miniszter tovább folytatja kísérletezéseit a számarányosítási törvénydekrétum megvalósítására. Az alkotmányos okokból eddig már megbukott két törvénytervezet mellett most hát készülöben van a harmadik, amely a lapok értesülései szerint a minisztertanács előtt fekszik.

A Dimineata, a Tempo, a Curentul és a Frontul szerint a javaslat megkülönböztetést tesz bel- és külföldi tőkével létrehozott vállalatok között. A részben vagy teljes egészében belföldi tőkével létesített vállalatoknál az igazgatósági tagok és ellenőrök 60 százalékának kell legalább románoknak lenniük, míg az alkalmazott személyzetnél 75 százalékos arányosítást kell betartani. A fenn maradó százalékban szabad kisebbségeket alkalmazni.

A többségükben külföldi tőkével alapított vállalatoknál az igazgatóság és felügyelőbizottság 40 százaléka román kell, hogy legyen és legfeljebb 20 százaléka lehet külföldi. A személyzet többi kategóri-

ában a személyzetnek 75 százalékban románoknak kell lennie.

A törvény előírásainak tiszteletben tartását a következő megkorlátozások kívánja a készülő törvényjavaslat biztosítani:

a) A tőkével aránylagos pénzbírság, mely azonban nem lehet nagyobb a befektetett tőke hat százalékánál.

b) A vállalat alkalmazásában lévő külföldiek kiutasítása.

c) Az állam által nyújtott összes előnyök megvonása és az állami szállításokból való kizárás.

d) Kormánybiztos kinevezése a vállalat-hoz, mely a rendelkezéseket végre fogja hajtani.

A fentiekből is látható, hogy a tervezet lényegesen nem különbözik az előző, az utolsó pillanatban visszavont törvényrendelettel. Eppen azért valószínű, hogy ennek kihirdetése is pontosan olyan alkotmányjogi nehézségekbe fog ütközni, mint az eddigieké. A küll- és belföldi tőke megkülönböztetése még súlyosabb nehézségek elé állítaná a kormányt.

A bucaresti lapok közleményeit éppen ezért a legteljesebb fenntartással fogadjuk.

A spanyolországi angol nagykövet erélyesen tiltakozott a felkelőknél az angol hajók feltartóztatása miatt

Leverték Bilbao-ban az anarchisták lázadását

Londoni jelentés szerint Sir Henry Chilton spanyolországi angol nagykövet megbízást kapott, hogy tiltakozzék a Macgregor, Hamsterley és Stanbrook hajókkal történt incidens ellen. Az angol hadihajók, amelyek szerint a parti vizek csak három mérföldig terjednek és nem hatig, mint a felkelők állítják, beavatkoztak azon joguknál fogva, ami a nyílt tengeren tartózkodó angol hajók védelmét biztosítja.

A D. N. B. sansebastiani jelentése szerint a péntekről szombatra virradó éjszaka a bilbaói anarchisták államcsínyt követtek el, hogy megszerezzék a hatalmat. A baszk szeparatisták azonban idejében meggyerezték őket. 120 anarchistát azonban agyonlőttek.

Ötven lövedék esett tegnap Madridra

Madridi jelentés szerint tegnap délután mintegy ötven lövedék esett a városra. Egy ember meghalt, öt súlyosan megsebesült. Salamancából egyidejűleg Liano tábornok jelenti, hogy a Canarias felkelő hadihajó arra kényszerítette a Don Jaime I. kormánypáncélost, hogy a félsziget déli partjánál a szárazföldről ezer méternyire rátonyra fusson.

Tangeri jelentés szerint Sanchez kormányhajó tegnap segélykérő jeleket adott le, közölve, hogy a Canarias és Baleares felkelő hadihajók megtámadták. Az SOS jelek megszűntek, még mielőtt a hajó közölte volna tartózkodási helyét.

Sikereket jelentenek a felkelők a baszk frontról

Salamancai felkelő-jelentés szerint a felkelők tegnap folytatták előnyomulásaikat Biscájában. Az első hadtest elfoglalta Verriz falut a bilbaói uton, amely közlekedési gócpont. A San Sebastian-Santander

baszk vasútvonalat éppúgy elvágták, a felkelők, mint a Durangó-Marquina-Eibar vonalat. A délen működő hadtest öt kilométernyire van ettől a helyiségtől. A másik eredmény amit a felkelők elértek, az Azconobiete hegységnek a második brigád által való meghódítása. Este a felkelők megkezdték lebocsátásukat Bilbao felé.

Bilbao nincs vesztegzár alatt

Mint Londonból jelentik, állítólag Blake tengernagy, az észak-spanyolországi tengeri zóna ellenőrzésével megbízott angol hajóraj parancsnoka hivatalosan közölte kormányával, hogy Bilbao nincs vesztegzár alá helyezve. Mértékadó körök ezzel kapcsolatban csupán annyit jelentenek ki, hogy Anglia a polgárháború egyik hadviselő feléről nem ismerte el a háborús fél minőségét és ennek megfelelően nem engedheti meg a felkelők flottája részéről való blokádot. E tekintetben az angol kereskedelmi hajóknak bizonyos javaslatokat tettek, de most amikor több kereskedelmi hajónak sikerült Bilbao kikötőjébe eljutni, Blake tengernagy nem fog külön jelentést tenni a tengerészeti minisztériumnak.

Osend a madridi fronton

Madridi védelmi tanácsának jelentése szerint a jaramal fronton a kormányerők visszaverték a felkelők erőteljes támadását. A madridi fronton nincsen semmi jelentős változás. Vittoriai jelentés szerint a kormányerők kiűrtették Eibar városát.

A felkelők bevonultak Dujangóba

Vittoria, április 26. A Mola tábornok parancsnoksága alatt álló csapatok ma hajnalban bevonultak Durango és Eibar városokba. A Sheafgrath angol hajó ma befutott a bilbaói kikötőbe. Ez a hetedik angol gőzös, amely áttörte a felkelők blokádját.

Május 3-án érkezik Budapestre Miklas osztrák köztársasági elnök

Budapest, április 26. (Radior.) Jólétraült körök megerősítik, hogy Miklas osztrák köztársasági elnök, május 3-án hivatalos minőségben Budapestre érkezik. Miklas kíséretében Schuschnigg és Guido Schmidt lesznek. A látogatás három napig fog tartani.

Csütörtökön bocsátják ki az angol nemzetvédelmi kölcsönt

London, április 26. Az alsóház maj ülésén Newille Chamberlain pénzügyminiszter bejelentette, hogy csütörtökön, április 29-én kibocsátják a száz millió angol fontos nemzetvédelmi kölcsönt, amely két és félszázalékos kamatozást fog.

Május 25-én nyílik meg a párizsi világkiállítás

Párizs, április 26. A Havas távirati ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a nemzetközi kiállítás megnyitásának időpontját május 25-én állapították meg.

Egy clují tüzérkatona megdöbbentő szerencsétlensége

Lovát akarta kivezetni a Somból és a 16 mellberugta, a vízbe zuhant, ahol megfulladt

Cluj, április 26. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn délután öt órakor szeméttel megrakott szekér állott meg a Somb Davila színház felől részén. A szekérről egy katona lapátolni kezdte a folyóba a szeméteket. Munkája végzetével, amikor meg akart fordulni a szekérről, hogy visszamenjen a városba, a lovak megbottlottak a lejtős parton és a szekert a katonával együtt bevonszolták a folyóba. A víz itt meglehetősen sekély, úgy, hogy a katona leugrott a bakról és nekilátott a kötéfék elvágásának, hogy a lovakat kivezethesse a vízből. Már-már sikerült is neki, amikor az egyik ló, a szentanuk vallomása szerint, melbe rugta a fiatal katonát, aki eszméletlenül behanyatlott a vízbe. Néhány perc múlva a katona felállott és a part felé vonszolta magát. Többen hallották, hogy segítségért kiáltott, de annak ellenére, hogy a parton szemtanúi voltak a jelenetnek, senki sem sietett a szerencsétlen ember segítségére. Közben a fiatal katona újból a vízbe hanyatlott és ezután már nem is került felszínre. A parton szemlélők közül értesítették a katonai és polgári hatóságokat és a tűzoltókat. A tűzoltók rövid idő múlva meg is érkeztek a helyszínre, de megfelelő eszköz hiányában nem tudták a szerencsétlenül járt katonát holtteste után kutatni. Egy idő múlva megérkeztek a katonai és polgári hatóságok kiküldöttjei, akik több szemtanút hallgattak ki, így azt a katonát is kihallgatták, aki a lovakat kivezette a folyóból. Kiderült, hogy a szerencsétlenül járt katonát Szabó Györgynek hívták, huszonhárom éves volt és a 31 tüzérezrednél szolgált.

A kérdő adó ténye több törvényhozásról szól, hogy az állam minden szándékát megkülönbözteti. Nem lehet digi kíséret, hanem a magánügyek új javaslatok egyöntetű kedhetik.

A kérdés adó ténye több törvényhozásról szól, hogy az állam minden szándékát megkülönbözteti. Nem lehet digi kíséret, hanem a magánügyek új javaslatok egyöntetű kedhetik.

A kérdés adó ténye több törvényhozásról szól, hogy az állam minden szándékát megkülönbözteti. Nem lehet digi kíséret, hanem a magánügyek új javaslatok egyöntetű kedhetik.

— Ma este mutatkozik be Rezik Aliz. Rezik Aliz, a tizenhárom éves zongorista csodagyermek, ma este mutatkozik be a katolikus gimnáziumban. Bevezető előadást dr. Boga Lajos tart.

A természet gyógyító erőire alapított
Dietás Gyógyintézet
krónikus betegségekben szenvedők részére.
Vezető orvos: Dr. Fejér Miklós Carel.
Prospektus. Telefon.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.
Nyomása Cluj. Strada Baron L. Pop 16
Telefonszám: 8-61

CENZURAT

Taxa pe
plătită în
No. 2247

10. Telefon
Havonta
évre 600,
földre: Ha
félre 12,
detések d
KELET"
zsidóság e
ja. Cikk
forrás meg

Az ööl

Még alig
zottságok
látszik, ho
malon nagy
vetlen adó
rendeletet
déli pénzi
előzetes je
emelésektől
indokolt e
féle záncs
bele. Ean
zottságok,
ellenére lé
két- és há
vévén te
adatokat
adóalapot

Még e

Az arán
vényjavas
zisaához é
vezet szö
az olvasó
gár és áll
különbösg

Nem le
nyos szer
digi kísé
hangsúly
új javas
egyönteti
kedhetik

A kérd
adó tény
sőbb tör
hogy az
minden
az állam

Nemré
fogalmaz
nyos al
megkülö

Mindaz
tásuknál
nél fog
kérdések
ságment
arányosí
az alkot

A tra
kon ker
majd a
excellen

Holott
zal az
ben, ho
köteleze
ismerő,
folytató
nizster
vényekk

Egy
hogy eh
ság, tő
tesként
letelnél.
Van a
oláala.

Arra
a mind
szándék
ból a t
len agi
sitási j

Kétsé
szembé
szerepé
numus
mely n
érthete
félmilli

Bizon
reték
arányo
Viszo
törvény
keltett
szédite